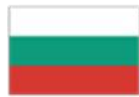

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ
ИНВЕСТИЦИОННИ
ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО
ВЪЗМОЖНОСТИ

МИГ ЛОМ
МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

СДРУЖЕНИЕ „МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА ЛОМ“

СТРАТЕГИЯ ЗА ВОДЕНО ОТ ОБЩНОСТИТЕ МЕСТНО РАЗВИТИЕ (2014-2020)

УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

С ПРОЕКТНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ ПО ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ЗА ПЕРИОДА 2014 – 2020 Г. ЧРЕЗ ПОДХОДА ВОДЕНО ОТ ОБЩНОСТИТЕ МЕСТНО РАЗВИТИЕ

Процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез подбор на проектни предложения BG06RDNP001-19.803 - МИГ – ЛОМ, подмярка 7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ от мярка 7 „Основни услуги и обновяване на селата в селските райони“

Първи прием:

От 20.03.2024 – до 12.05.2024, 16.30 часа
приключил

Актуализиран втори прием

От 15.01.2025 – до 24.02.2025, 16.00 часа

Трети прием

От 19.03.2025г – до 28.04.2025, 16:00 часа

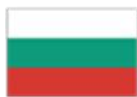
/Трети прием ще бъде обявен само при наличие на остатъчен финансов ресурс/

Споразумение за изпълнение на СВOMP №РД50-40/24.04.2018 г.

Сдружение „Местна инициативна група – Лом“, гр. Лом, ул. „Георги Манаски“ № 19, ет. 2

тел: 0971/2 90 02. e-mail: office@miglom.org, email: miglom@abv.bg

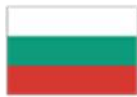
www. <http://miglom.org/>

СЪДЪРЖАНИЕ:

Съдържание

1. Наименование на програмата:.....	3
2. Наименование на приоритетната ос:	3
3. Наименование на процедурата:.....	3
4. Измерения по кодове:	3
5. Териториален обхват:.....	3
6. Цели на предоставяната безвъзмездна финансова помощ по процедурата и очаквани резулта.	3
7. Индикатори:	4
8. Общ размер на безвъзмездната финансова помощ по процедурата:.....	6
9. Минимален и максимален размер на безвъзмездната финансова помощ за конкретен проект: 6	
10. Процент на съфинансиране:	6
11. Допустими кандидати:	7
12. Допустими партньори:	9
13. Дейности, допустими за финансиране:	9
14. Категории разходи, допустими за финансиране:	16
1) Допустими разходи.....	21
2) Недопустими разходи:	21
14.3 Указания за попълване на бюджета:.....	21
15. Допустими целеви групи (ако е приложимо):	23
16. Приложим режим на минимални/държавни помощи:	23
18. Минимален и максимален срок за изпълнение на проекта:	41
19. Ред за оценяване на концепциите за проектни предложения:	41
20. Критерии и методика за оценка на концепциите за проектни предложения:.....	41
21. Ред за оценяване на проектите предложения:	41
1) Оценка на административното съответствие и допустимост:	43
2) Техническа и финансова оценка.....	51
22. Критерии и методика за оценка на проектите предложения:	45
23. Начин на подаване на проектите предложения/концепциите за проектни предложения:	46
24. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване:	48
25. Краен срок за подаване на проектите предложения:	57
26. Адрес за подаване на проектите предложения/концепциите за проектни предложения:	57
27. Допълнителна информация:	58
28. Приложения към Условието за кандидатстване:	58

1. Наименование на програмата:

Програма за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г. чрез подхода Водено от общностите местно развитие (ВОМР)

2. Наименование на приоритетната ос:

Мярка 19 ВОДЕНО ОТ ОБЩНОСТИТЕ МЕСТНО РАЗВИТИЕ

3. Наименование на процедурата:

МИГ ЛОМ - Мярка 7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“

4. Измерения по кодове:

Неприложимо

5. Териториален обхват:

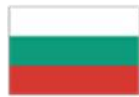
Територията на действие на МИГ ЛОМ, която покрива територията в административните граници на Община Лом и включва: град Лом и селата Добри дол, Долно Линево, Замфир, Ковачица, Орсоя, Сливата, Сталийска махала, Станево, Трайково.

6. Цели на предоставяната безвъзмездна финансова помощ по процедурата и очаквани резултати:

Цел на процедурата: Подмярка 7.2. „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ на мярка 7 „Основни услуги и обновяване на селата в селските райони“ от ПРСР е отнесена към Приоритет 2 „Подобряване средата на живот в МИГ ЛОМ“, Стратегическа цел 2.1. „Обновяване на физическата среда в населените места“ от Стратегията на МИГ ЛОМ. Стратегическа цел 2.1. е фокусирана върху подпомагането оживлението и повишаване привлекателността в града и в населените места извън общинския център. Основна цел на мярката е насърчаване на социалното приобщаване, намаляването на бедността и икономическото развитие на територията на МИГ.

Чрез обявяването на настоящата процедура по Мярка 7.2 се цели:

- подобряване на средата и качеството на живот в населените места на територията на МИГ;
- осигуряване на базови услуги на населението на МИГ-ЛОМ и достъпа до тях в сферата на образованието, здравеопазването и социалните грижи, науката и

културата, водоснабдяването и канализацията, енергоснабдяването, транспорта, благоустройството, физическата култура, спорта и отдиha;

- повишаване привлекателността на територията на МИГ ЛОМ чрез обновяване на инфраструктурата.

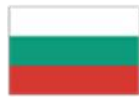
Обосновка: Влошаващото се демографско състояние и социално-икономически характеристики на селските райони се отразява пряко и на състоянието на инфраструктурата и на качеството на предлаганите услуги за населението в селските райони. Устойчивото социално-икономическо развитие на селските райони е неразривно свързано със съществуващата инфраструктура. Недостига на инвестиции за обновяването и, както и неадекватното качество на предлаганите услуги (спрямо градовете) е основният елемент, който продължава да разширява границите на развитие между селските и градските райони в България и който, освен това е пречка за създаването на равни възможности в социално-икономическото развитие на селските райони. Тези фактори водят до влошаване на качеството на живот в селските райони и застрашава способността им да задържат населението и да привличат инвестиции, което ги поставя в социално-икономически спад. За да се намалят съществуващите различия между селските и градските райони, с предоставянето на фокусираната подкрепа ще се създаде, подобри или разшири малка по мащаби инфраструктура в селските райони. По този начин подкрепата ще допринесе до ограничаването на диспропорциите в териториалното разпределение на населението и обезлюдяването на селските райони.

Очакваните резултати от подпомагането се изразяват в създаването и обновяването на малки по мащаби публична и техническа инфраструктура, която от своя страна да доведе до създаването на привлекателна жизнена среда на територията на МИГ ЛОМ, опазването на околната среда, създаването на достъпност и развитие на икономиката и образованието.

7. Индикатори:

Специфичните индикатори по подмярка 7.2 от Стратегията и целевите им стойности, които трябва да бъдат достигнати, са дадени в таблицата:

ИНДИКАТОРИ ПО МЯРКА 4-7.2 „ИНВЕСТИЦИИ В СЪЗДАВАНЕТО, ПОДОБРЯВАНЕТО ИЛИ РАЗШИРЯВАНЕТО НА ВСИЧКИ ВИДОВЕ МАЛКА ПО МАЩАБИ ИНФРАСТРУКТУРА“ /ПРСР/				
Вид	Индикатор	Мерна единица	Цел 2023	Източник на данни
Резултат	Брой проекти, финансирани по мярката	брой	3	Отчети на МИГ

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Резултат	Брой бенефициенти, подпомогнати по мярката	брой	1	Отчети на МИГ
Резултат	Размер на публичната помощ от ЕЗФРСР	хил. лв.	1 373 784,00 лв	Отчети на МИГ и бенефициентите
Резултат	Изградени или ремонтирани детски площадки	брой	1	Отчети на МИГ
Резултат	Подобрен културни центрове	брой	1	Отчети на МИГ
Въздействие	Население, облагодетелствано от дребно мащабните инвестиции	брой	300	Отчети на МИГ и бенефициентите
Въздействие	Създадени работни места	брой	2	Отчети на МИГ и бенефициентите; Бюро по труда

ВАЖНО!

Индикаторите се попълват:

Във формуляра за кандидатстване, точка № 8 „Индикатори“ - общи/централизиран за Стратегиите ВОМР - индикатори за резултат и изпълнение:

1. Изградени или ремонтирани детски площадки
2. Подобрен културни центрове
3. Население, облагодетелствано от дребно мащабните инвестиции
4. Създадени работни места

Индикаторите се избират от падащо меню от Формуляра и се отбелязват със съответната стойност.

При попълването на **формуляра за мониторинг** по подмярка 19.2 „Прилагане на операции в рамките на стратегии за ВОМР“ – Приложение №1 към Условието за кандидатстване/Документи за попълване/ кандидатите следва да се съобразят със следното:

В т.1 - се отбелязва областта с поставен акцент, за която в най-голяма степен допринася проекта;

В т.2 - следва да се отбележи вида на кандидата.

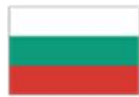
В т.3 - информация в тази точка се представя само в случай, че кандидатът заявява в Приложение № 1 „Основна информация за проектното предложение“, Раздел III. Заявено изпълнение на критериите за подбор, че желае проектното предложение да получи точки по критерии „Проектът създава нови работни места при изпълнение на допустимите дейности“ и е представил информация в съответствие с изискванията, посочени в Раздел 22.

Споразумение за изпълнение на СВОМР №РД50-40/24.04.2018 г.

Сдружение „Местна инициативна група –Лом“, гр.Лом, ул.“Георги Манаски“ № 19, ет.2

тел:0971/2 90 02.e-mail: office@miglom.org , email: miglom@abv.bg

www. <http://miglom.org/>

Критерии и методика за оценка на проектните предложения.

В т.4 – следва да се попълни броя на жителите, които ще се възползват от подобрените услуги/инфраструктура - информацията следва да съответства на заявеното изпълнение на критерии за подбор „Брой население, което ще се възползва от подобрените основни услуги и обхвата на териториално въздействие“ и посочения брой на населението в раздел Форма за наблюдение и оценка от същия.

Следва да е налице съответствие на информацията относно индикаторите за резултат и изпълнение в горепосочените формуляри.

8. Общ размер на безвъзмездната финансова помощ по процедурата:

Общ размер на безвъзмездната финансова помощ по мярката	Средства от ЕЗФРСР (сума / процент)	Национално съфинансиране (сума / процент)
81 190.63 лв.	73 071,57 лв.	8 119,06 лв.
100%	90%	10%

Посоченият по-горе размер на безвъзмездната финансова помощ е остатъчен финансов ресурс от общият размер на безвъзмездна финансова помощ от СВОМР по мярка 4-7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“, който е формиран на основание увеличен финансов ресурс на МИГ чрез сключено Допълнително споразумение № РД 09-840 от 18.02.2021 година.

9. Минимален и максимален размер на безвъзмездната финансова помощ за конкретен проект:

Всеки кандидат може да кандидатства за безвъзмездна финансова помощ като изготвеният от него проект трябва да се вмести в следните минимални и максимални граници от общите допустими разходи съгласно СВОМР:

- Минимален размер на безвъзмездната финансова помощ: 10 000 лева
- Максимален размер на безвъзмездната финансова помощ: 390 000 лева

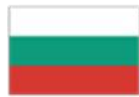
ВАЖНО! За настоящия прием наличният към момента на обявяване финансов ресурс на безвъзмездната финансова помощ по процедурата е 81 190.63 лв.

10. Процент на съфинансиране:

(1) Финансовата помощ е в размер 100 % от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи за проекти, които след извършване на инвестицията **не** генерират нетни приходи.

(2) Финансовата помощ е в размер 100 % от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи за проекти, които след извършване на инвестицията ще генерират

нетни приходи, но размерът на допустимите за финансово подпомагане разходи за проекта не надхвърля левовата равностойност на 50 000 евро.

(3) Размерът на финансовата помощ за проекти, които след извършване на инвестицията ще генерират нетни приходи се определя въз основа на анализ „разходи-ползи“.

(4) Разликата между пълния размер на допустимите за финансово подпомагане разходи и размера на финансовата помощ определен въз основа на анализ „разходи-ползи“ по т. 3 се осигурява от кандидата, като участието на кандидата може да бъде само в парична форма.

11. Допустими кандидати:

- **Критерии за допустимост на кандидатите:**

ВАЖНО: По настоящите Условия за кандидатстване допустими кандидати само със седалище на територията на МИГ ЛОМ :

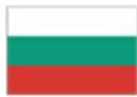
- Община Лом;
- Юридически лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ), регистрирани по Закона за юридическите лица с нестопанска цел свързани със социалната и спортната инфраструктура и културния живот;
- Читалища, регистрирани по Закона за народните читалища за дейности свързани с културния живот;
- СНЦ „МИГ ЛОМ“

ВАЖНО: Кандидатът/получателят на финансова помощ трябва да има седалище и адрес на управление на територията на „МИГ ЛОМ“ и предвижда да осъществява дейностите по проекта на територията на действие на МИГ.

ВАЖНО: Съгласно заповед №РД 09-365/27.04.2020, изм. със заповед РД 09-441/04.06.2020, за да са допустими, кандидатите трябва да отговорят на условия за липса на основания за отстраняване, посочени в **Декларация за липса на основания за отстраняване – Приложение №4**

Допустими са кандидати при следните условия:

1. не е осъден/а с влязла в сила присъда за престъпление по чл. 108а, чл. 159а - 159г, чл. 172, чл. 192а, чл. 194 - 217, чл. 219 - 252, чл. 253 - 260, чл. 301 - 307, чл. 321, 321а и чл. 352 - 353е от Наказателния кодекс;
2. не е осъден/а с влязла в сила присъда за престъпление, аналогично на тези по т. 1, в друга държава членка или трета страна;
3. няма задължения за данъци и задължителни осигурителни вноски по смисъла на чл. 162, ал. 2, т. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс и лихвите по тях, към държавата или към общината по седалището на възложителя и на кандидата, или аналогични задължения, съгласно законодателството на държавата, в която кандидатът е установен, доказани с влязъл в сила акт на компетентен орган или размерът на неплатените дължими данъци или социалноосигурителни вноски е не повече от 1 на сто от сумата на годишния

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

общ оборот за последната приключена финансова година, но не повече от 50 000 лв.;

4. не е налице неравнопоставеност в случаите по чл. 44, ал. 5 от ЗОП;
5. не е установено с акт на компетентен орган, че:
  - а) съм представил/а документ с невярно съдържание, свързан с удостоверяване липсата на основания за отстраняване или изпълнението на критериите за допустимост и/или подбор/избор;
  - б) не е предоставил/а изискваща се информация, свързана с удостоверяване липсата на основания за отстраняване или изпълнението на критериите за допустимост и/или подбор/избор;
6. не е установено с влязло в сила наказателно постановление или съдебно решение, нарушение на чл. 61, ал. 1, чл. 62, ал. 1 или 3, чл. 63, ал. 1 или 2, чл. 118, чл. 128, чл. 228, ал. 3, чл. 245 и чл. 301 – 305 от Кодекса на труда или чл. 13, ал. 1 от Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност или аналогични задължения, установени с акт на компетентен орган, съгласно законодателството на държавата, в която кандидатът е установен;
7. не е налице конфликт на интереси по смисъла на Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 година за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012, който не може да бъде отстранен.
8. не е обявен в несъстоятелност или в производство по несъстоятелност, не съм в процедура по ликвидация, не съм сключил извънсъдебно споразумение с кредиторите си по смисъла на чл. 740 от Търговския закон, не съм преустановил дейността си, а в случай че кандидатът е чуждестранно лице – не се намирам в подобно положение, произтичащо от сходна процедура, съгласно законодателството на държавата, в която съм установен;
9. не е установено, че не е изпълнил/а разпореждане на Европейската комисия за възстановяване на предоставена неправомерна и несъвместима държавна помощ.
10. не е лице, което лично или в качеството си на собственик, управител или контролиращ друго лице предоставя или е предоставяло консултантски услуги на същата МИГ, свързани с разработването и прилагането на стратегия за ВОМР.

Към момента на кандидатстването липсата на обстоятелства за отстраняване се доказва с декларация.

ВАЖНО: Кандидат/получател на помощ и/или негов законен или упълномощен представител не могат да участват в процедурата за подбор на проекти и да получат безвъзмездна финансова помощ, в случай че не отговаря на следните условия:

1. Не е свързано лице по смисъла на § 1, от допълнителните разпоредби на Търговския закон с представляващ по закон и/или пълномощие, с член на управителния или контролен орган на местната инициативна група или с кмета на съответната община на територията на МИГ.

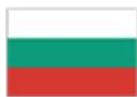
Споразумение за изпълнение на СВОМР №РД50-40/24.04.2018 г.

Сдружение „Местна инициативна група – Лом“, гр. Лом, ул. „Георги Манафски“ № 19, ет. 2

тел: 0971/2 90 02. e-mail: office@miglom.org, email: miglom@abv.bg

www. <http://miglom.org/>

2. Не е член на колективния управителен орган или на контролния орган на МИГ и не е свързано лице с член на колективния управителен орган или на контролния орган на МИГ по смисъла на § 1 от допълнителните разпоредби на Търговския закон.

3. Не е свързано лице по смисъла на § 1 от допълнителните разпоредби на Търговския закон с друг член на колективния управителен или представляващ по закон и пълномощие член на колективния управителен орган на МИГ и/или на контролния орган на МИГ или представляващ по закон и пълномощие член на контролния орган на МИГ.

ВАЖНО: Съгласно Заповед № 09-903/19.09.2019г. на Ръководителя на УО на ПРСР 2014-2020 Декларацията за свързано лице по образец **Приложение № 12** се попълва само от кандидати, които не са публичноправна организация по смисъла на §2, т. 43 от Допълнителните разпоредби от Закона за обществените поръчки.

12. Допустими партньори:

Неприложимо

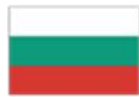
13. Дейности, допустими за финансиране:

1) Допустими дейности:

По настоящите Условия за кандидатстване се предоставя безвъзмездна финансова помощ за следните допустими за подпомагане дейности:

Обхват на дейностите: Допустими са само дейности на територията на МИГ ЛОМ и се отнасят за:

1. **Дейност 1** „Строителство, реконструкция и/или рехабилитация на нови и съществуващи общински пътища, улици, тротоари както и съоръженията и принадлежностите към тях“
2. **Дейност 2** „Изграждане, реконструкция и/или рехабилитация на водоснабдителни системи и съоръжения в агломерации с под 2 000 е.ж. в селските райони“
3. **Дейност 3** Изграждане и/или обновяване на площи за широко обществено ползване, предназначени за трайно задоволяване на обществени потребности от общинско значение;
4. **Дейност 4** Изграждане, реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на социална инфраструктура за предоставяне на услуги, които не са част от процеса на

деинституционализация на деца или възрастни, включително транспортни средства;

5. **Дейност 5** Реконструкция и/или ремонт на общински сгради, в които се предоставят обществени услуги, с цел подобряване на тяхната енергийна ефективност;
6. **Дейност 6** Изграждане, реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на спортна инфраструктура;
7. **Дейност 7** Изграждане, реконструкция, ремонт, реставрация, закупуване на оборудване и/или обзавеждане на обекти, свързани с културния живот, вкл. мобилни такива, вкл. и дейности по вертикалната планировка и подобряване на прилежащите пространства;
8. **Дейност 8** Реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на общинска образователна инфраструктура с местно значение в селските райони.

Дейности за информиране и публичност

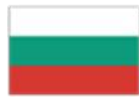
Пълният набор от мерки за информиране и публичност (визуализация), които бенефициентите трябва да прилагат при изпълнение на проекти финансирани от ЕСИФ се съдържа в „Единния наръчник на бенефициента за прилагане на правилата за информация и комуникация“ 2014-2020

<https://www.eufunds.bg/archive/documents/1423147813.pdf>

2) Условия за допустимост на дейностите:

I. Общи изисквания към проектите, които ще бъдат подпомагани:

1. Подпомагат се само проекти, които се осъществяват на територията на МИГ ЛОМ
2. Подпомагат се проекти, за които са проведени съгласувателните процедури по реда на Закона за опазване на околната среда, Закона за защитените територии и/или Закона за биологичното разнообразие със съответния компетентен орган по околна среда и по реда на Закона за културното наследство (ЗКН) с Министерството на културата за защитените територии за опазване на недвижимото културно наследство.
3. Получателите на финансова помощ в качеството си на възложители по смисъла на Закона за обществените поръчки възлагат изпълнението на дейности по проекта при спазване на съответната процедура на ЗОП. (Наредба №22, чл.22, ал.1)
4. Подпомагат се проекти, които съдържат анализ разходи ползи –финансов план, съгласно **Приложение № 6** към Условия за кандидатстване/Документи за попълване.
5. Проектите се изпълняват върху имот – **собственост на кандидата** или, когато имотът не е собственост на кандидата, към проектното предложение се прилагат документи за:
  - учредено право на строеж върху имота за срок не по-малко от 6 години, считано от датата на подаване на проектното предложение, когато е учредено срочно

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

право на строеж - в случай на кандидатстване за разходи за строително-монтажни работи, за които се изисква разрешение за строеж съгласно Закона за устройство на територията;

- ползване на имота за срок не по-малко от 6 години, считано от датата на подаване на проектното предложение - в случай на кандидатстване за разходи за закупуване и/или инсталиране на оборудване и/или съоръжения и/или строително-монтажни работи, за които не се изисква издаване на разрешение за строеж съгласно Закона за устройство на територията.

6. Към проектите, включващи **разходи за строително-монтажни работи**, се прилагат:

- а) заснемане на обекта/съоръжението и/или архитектурен план на сградата, съоръжението/обекта, който ще се изгражда, ремонтира или обновява, когато за предвидените строително-монтажни работи не се изисква одобрен инвестиционен проект съгласно ЗУТ;
- б) одобрен инвестиционен проект изработен във фаза „Технически проект” или „Работен проект” в съответствие с изискванията на ЗУТ и Наредба № 4 от 2001 г. за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти (ДВ, бр. 51 от 2001 г.);
- в) подробни количествени сметки, които са заверени от правоспособно лице;
- г) влязло в сила разрешение за строеж, когато издаването му се изисква съгласно ЗУТ;
- д) становище на главния архитект с подробно описание на инвестиционното намерение, че строежът не се нуждае от издаване на разрешение за строеж, когато издаването му не се изисква съгласно ЗУТ;
- е) подписани подробни количествено-стойностни сметки.

7. Технически спецификации за съоръжения и принадлежности, оборудване и/или обзавеждане, транспортни средства, мобилни обекти, в зависимост от дейностите, включени в проектното предложение

8. Проектите, които включват **разходи за преместваеми обекти и елементи на градското обзавеждане** се придружават с разрешение за поставяне издадено в съответствие със ЗУТ.

9. Към проектите, включващи разходи за строително-монтажни работи, когато обектите са недвижими културни ценности се прилагат подточки а) до е) от точка 6 по-горе и:

- а) графично и фотозаснемане на обекта и/или архитектурен план на сградата/обекта, когато за предвидените строително-монтажни работи не се изисква одобрен инвестиционен проект съгласно ЗУТ и съгласувателно становище, издадено от Министерството на културата;
- б) становище и заверка с печат от Министерството на културата върху графичните материали на проектната документация, изготвена по реда на глава двадесет и трета от Наредба № 4 от 2001 г. за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти (ДВ, бр. 51 от 2001 г.);
- в) становище на главния архитект с подробно описание на инвестиционното намерение, че строежът не се нуждае от издаване на разрешение за строеж, когато издаването му не се изисква съгласно ЗУТ, и съгласувателно становище, издадено от Министерството на културата.

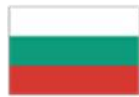
10. Дейностите по проектиране и изпълнение на инвестиционните проекти за обекти

Споразумение за изпълнение на СВОМР №РД50-40/24.04.2018 г.

Сдружение „Местна инициативна група – Лом“, гр. Лом, ул. „Георги Манаски“ № 19, ет. 2

тел: 0971/2 90 02. e-mail: office@miglom.org, email: miglom@abv.bg

www. <http://miglom.org/>

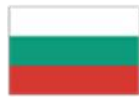

недвижими културни ценности, в които ще се извършват дейности по реставрация се осъществяват от лица или под непосредственото ръководство на лица, вписани в регистъра по чл. 165 от ЗКН.

11. Дейностите и инвестициите по проекта, за които се изисква лицензиране, разрешение и/или регистрация за извършване на дейността/инвестицията съгласно българското законодателство се подпомагат, само ако са представени съответните лицензи, разрешения и/или документ удостоверяващ регистрацията.
12. Обследване за енергийна ефективност придружено от валиден сертификат за енергийни характеристики на сграда в експлоатация изготвени по реда на чл. 48 от Закона за енергийната ефективност и Наредба № Е-РД-04-2 ОТ 16.12.2022г. за обследване за енергийна ефективност, сертифициране и оценка на енергийните спестявания на сгради (ДВ, бр. 102 от 2022 г.).

II. Изисквания към проекти по дейности:

1. **Дейност 1 „Строителство, реконструкция и/или рехабилитация на нови и съществуващи общински пътища, улици, тротоари и принадлежностите към тях**
  - 1.1. Подпомагат се проекти за реконструкция и/или рехабилитация на съществуващи общински пътища и съоръженията и принадлежностите към тях, ако са включени в Решение № 236 на Министерския съвет от 2007 г. за утвърждаване списък на общинските пътища и в последващите му изменения и допълнения.
  - 1.2. Подпомагат се проекти за реконструкция и/или рехабилитация на общински пътища и съоръженията и принадлежностите към тях, ако инвестиционните проекти включват изграждане на защитни тръби и защитени шахти, положени в подземна инфраструктура.
  - 1.3. Подпомагат се проекти, ако под терена, в който ще се изпълнят дейностите по проекта, са изградени или реконструирани водоснабдителните и/или канализационните системи (ВиК) или не се предвижда да се изградят или реконструират ВиК системи за период от седем години, считано от датата на сключване на административния договор.
2. **Дейност 2 „Изграждане, реконструкция и/или рехабилитация на водоснабдителни системи и съоръжения в агломерации с под 2 000 е.ж. в селските райони**
  1. Подпомагат се проекти за дейности, които:
    - a) се осъществяват на територията на агломерации под 2000 е.ж. на територията на община Лом в случай че същите са обслужвани от консолидиран ВиК оператор;
    - b) не противоречат на плановете за управление на речните басейни;
    - c) са съгласувани от съответния консолидиран ВиК оператор в случай на кандидати общини;
    - d) се съгласуват от общинския съвет, което се удостоверява с решение на общинския съвет;
  2. ВиК оператора се е съгласил да участва във всеки етап на изпълнението на одобрения инвестиционен проект и да извършва мониторинг чрез наблюдение и оценка на изпълнението на проекта.
  3. Инвестиционният проект може да включва и изграждането и/или реконструкцията/рехабилитацията на сградни водопроводни отклонения в частта, която не е собственост на частни лица.

4. Инвестиционният проект може да включва реконструкция и/или рехабилитация върху цялата ширина на съществуващите тротоар/и, пътна и/или улична настилка, нарушени в резултат на изкопните работи.

3. Дейност 3 „Изграждане и/или обновяване на площи за широко обществено ползване, предназначени за трайно задоволяване на обществени потребности от общинско значение“

Подпомагат се проекти за изграждане и/или обновяване на паркове и градини, за които са представени:

- Документ за собственост от който да е видно, че обекта притежава статут на парк или градина. В случай, че в документа за собственост не е посочено, че обекта притежава статут на парк или градина се представя одобрен общ или подробни устройствени планове на урбанизираните територии от които да е видно, че имотите са със статут на парк или градина;
- План схема за разполагане на преместваеми обекти и съоръжения (представя се ако има такива обекти).
- В проектите може да е предвидено изграждане и/или обновяване на мрежи и съоръжения от техническата инфраструктура, обслужваща озеленените площи, поддържане на зелена система, открити обекти за спортни дейности и площадки за игра.

4. Дейност 4 “ Изграждане, реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на социална инфраструктура за предоставяне на услуги, които не са част от процеса на деинституционализация на деца или възрастни, включително транспортни средства“

Проектите се подпомагат ако:

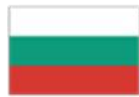
- се кандидатства за интервенция върху социална инфраструктура за предоставяне на социални услуги
- дейностите, включени в проектите са придружени с **обосновка** за необходимостта и устойчивостта от съответната социална услуга;
- инвестиционният проект, изработен във фаза "Технически проект" или "Работен проект" и техническите спецификации на оборудването и/или обзавеждането, включени в проекта отговарят на критериите и стандартите за местоположение и материална база определени с Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане, а когато социалните услуги са за деца, отговарят и на изискванията на Наредбата за качеството на социалните услуги (ДВ. бр.50 от 1 Юли 2022 г.);
- Агенцията за социално подпомагане е издала положително становище за необходимостта, целесъобразността и спазването на изискванията по т. 3 за социалните услуги, които ще се разкрият.
- закупуването на транспортни средства е допустимо, ако проектът включва разходи за строително-монтажни работи и максималният размер на общите допустими разходи за закупуването на едно транспортно средство не надхвърля левовата равностойност на 15 000 евро.

5. Дейност 5 „Реконструкция и/или ремонт на общински сгради, в които се предоставят обществени услуги, с цел подобряване на тяхната енергийна ефективност“:

Подпомагат се проекти, за които са представени:

- решение на общинския съвет, потвърждаващо, че дейностите свързани с

инвестиции за подобряването на енергийната ефективност отговарят на общинската програма за енергийна ефективност на съответната община.

- б) доклад и резюме за обследване за енергийна ефективност придружено от валиден сертификат за енергийни характеристики на сграда в експлоатация, изготвени по реда на чл. 48 от Закона за енергийната ефективност и Наредба № Е-РД-04-2 ОТ 16.12.2022 г. за обследване за енергийна ефективност, сертифициране и оценка на енергийните спестявания на сгради (ДВ, бр. 10 от 2016 г.).

6. Дейност 6 „Изграждане, реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на спортна инфраструктура“

В рамките на дейност 6 „Изграждане, реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на спортна инфраструктура“ кандидатите имат възможност да извършват допустимите инвестиции **и в общинска образователна инфраструктура**, която включва детска градина, основно или средно училище, и в паркове.

- а) В случай, че допустимите инвестиции се извършват в общинска образователна инфраструктура и в парк с подпомагат се проекти, за които са представени:
- б) Заповед на министъра на образованието и науката за откриване, преобразуване или промяна на основното общинско училище или средното общинско училище или писмо от министъра на образованието и науката, удостоверяващо статута му и финансиращия орган или заповед на кмета на общината и решение на общинския съвет за откриване, преобразуване или промяна на общинската детска градина или писмо от министъра на образованието и науката, удостоверяващо статута и финансиращия орган на детската градина.
- в) Документ за собственост от който да е видно, че инвестицията ще се извършва в обект, който притежава статут на парк. В случай, че в документа за собственост не е посочено, че обекта притежава статут на парк се представя одобрен общ или подробни устройствени планове на урбанизираните територии от които да е видно, че имотите са със статут на парк.

7. Дейност 7 „Изграждане, реконструкция, ремонт, реставрация, закупуване на оборудване и/или обзавеждане на обекти, свързани с културния живот, вкл. мобилни такива, вкл. и дейности по вертикалната планировка и подобряване на прилежащите пространства“

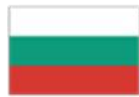
- а) Закупуването на мобилни обекти, свързани с културния живот, е допустимо, ако максималният размер на общите допустими разходи за закупуването на един мобилен обект не надхвърля пазарната им стойност и обектът е оборудван за целите на инвестицията

8. Дейност 8 „Реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на общинска образователна инфраструктура с местно значение в селските райони, включително изграждане на открита и/или закрыта спортна инфраструктура:

Дейността включва инвестиции в детски градини, финансирани чрез бюджета на общините; основни и/или средни училища, финансирани чрез бюджета на общините, както и професионални гимназии по параграф 10 от преходните и заключителните разпоредби на ЗЗПУО. Проектите трябва да включват само един обект - една детска градина или едно основно или средно училище. За този вид проекти трябва да е представена:

- заповед на министъра на образованието и науката за откриване, преобразуване или промяна на основното общинско училище, средното общинско училище или писмо от министъра на образованието и науката удостоверяващо статута му

и финансиращия орган;

- заповед на кмета на общината и решение на общинския съвет за откриване, преобразуване или промяна на общинската детска градина или писмо от министъра на образованието и науката, удостоверяващо статута и финансиращия орган на детската градина.
- Решение на Министерски съвет за безвъзмездно прехвърляне на собствеността на съответната община (ако е необходимо).

Не се подпомагат проекти:

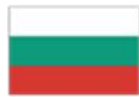
1. За които има постановен административен акт по реда на Закона за опазване на околната среда и/или по чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие за неодобряване осъществяването /несъгласуване на инвестиционното предложение /плана/ програмата /проекта или за прекратяване на процедурата, включително и поради недопустимост спрямо режими, определени в утвърдени планове за управление на речните басейни.
2. Които се извършват на терени, които подлежат на рекултивация съгласно чл. 11, ал. 1 от Закона за опазване на земеделските земи и не се изпълняват мерките, предвидени в проекта по чл. 11, ал. 2 или 3 от същия закон.
3. По които дейностите по настоящите Условия за кандидатстване, включени в проектите, са били физически започнати и/или извършени преди подаване на проектното предложение, независимо дали всички свързани плащания не са извършени.
4. Които след изпълнение на дейностите по проекта няма да доведат до използване на обекта на инвестицията по предназначение и/или въвеждане на обекта на инвестицията в експлоатация в случаите, когато това е задължително съгласно ЗУТ и подзаконовите актове за неговото прилагане.
5. Които включват само принадлежности и съоръжения за дейността строителство, реконструкция и/или рехабилитация на нови и съществуващи улици и тротоари и съоръженията и принадлежностите към тях с изключение на енергозахранващите и осветителните съоръжения и тела.
6. Които включват инвестиции, които не отговарят на европейското и национално законодателство.
7. Които включват изграждане, реконструкция или ремонт на паркинг.

14. Категории разходи, допустими за финансиране:

1) Допустими разходи:

I. Допустими за подпомагане са следните разходи:

1. Строителство, реконструкция, рехабилитация, изграждане, обновяване, ремонт и/или реставрация на сгради и/или помещения и/или друга недвижима собственост, съгласно

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

допустимите за подпомагане дейности:

- а) разходи, свързани с прякото изпълнение на строително-монтажните работи;
  - б) непредвидени разходи в размер до 5% от стойността на одобрените разходи по буква „а“.
2. Закупуване на нови транспортни средства, оборудване и обзавеждане до пазарната им стойност, включително чрез финансов лизинг, съгласно допустимите за подпомагане дейности;
  3. Придобиване на компютърен софтуер, патентни и авторски права, лицензи, регистрация на търговски марки, до пазарната им стойност;
  4. Разходи, свързани с проекта, в т.ч. разходи за хонорари за архитекти, инженери и консултанти, консултации за икономическа и екологична устойчивост на проекта, извършени както в процеса на подготовка на проекта преди подаване на заявлението за подпомагане, така и по време на неговото изпълнение, които не могат да надхвърлят **12 на сто** от общия размер на допустимите разходи по проект. Разходите за **консултанти**, свързани с предпроектни поучвания, изготвяне на анализ разходи-ползи, окомплектоване на пакета документи за кандидатстване, както и свързани с изпълнението и отчитането на проекта не могат да надхвърлят **5 на сто** от стойността на допустимите разходи.

ВАЖНО!

Дейностите и разходите по проекта с изключение на разходите по т. 4 са допустими, ако са **извършени след подаване на проектното предложение**, независимо дали всички свързани с тях плащания са направени.

Закупуването **чрез финансов лизинг** на активите е допустимо, при условие че ползвателят на помощта стане собственик на съответния актив не по-късно от датата на подаване на искането за междинно или окончателно плащане за същия актив.

ВАЖНО!

За кандидати, които са възложители по чл. 5 и чл. 6 от ЗОП:

1/ В случай че разходът, за който се кандидатства с проектното предложение, е включен в списък с референтни разходи, публикуван към настоящите Условия за кандидатстване /Приложение №11/

Внимание! ДФЗ актуализира списъка всяка година!!!

- Кандидатът попълва посочения код на референтния разход в Таблицата за допустими инвестиции и дейности по образец – **Приложение №2 към Условията за кандидатстване - Документи за кандидатстване**. В този случай кандидатът представя „оферта и/или извлечение от каталог на производител/доставчик/строител и/или проучване в интернет за всяка отделна инвестиция в дълготрайни активи - с предложена цена от производителя/доставчика/строителя”.

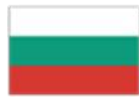
2/ В случай че разходът, за който се кандидатства НЕ Е включен в списък с

Споразумение за изпълнение на СВОМР №РД50-40/24.04.2018 г.

Сдружение „Местна инициативна група – Лом“, гр.Лом, ул.„Георги Манафски“ № 19, ет.2

тел:0971/2 90 02.e-mail: office@miglom.org , email: miglom@abv.bg

www. <http://miglom.org/>

референтни разходи, то кандидатът следва да извърши пазарно проучване за гарантиране на пазарна цена на съответния актив/ услуга/ строителство.

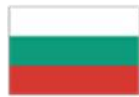
- Пазарното проучване включва осигуряването на най-малко три съпоставими независими индикативни оферти в оригинал.
- Кандидатите набират офертите чрез прилагане на принципа на пазарни проучвания и консултации съгласно ЗОП, като публикуват на профила на купувача информация относно вида на инвестицията, която ще бъде заявена за финансиране, придружена от техническа спецификация с посочени минимални параметри или подробно описание на актива/услугата. Кандидатите определят подходящ срок за получаване на оферти, който не може да бъде по-кратък от 5 работни дни.
- Минималното съдържание на офертите е: наименование на оферента, адрес, ЕИК, ел.поща, тел. за контакт, срок на валидност на офертата, дата на издаване на офертата, подпис и печат на оферента, техническо предложение включващо техническа спецификация и/или подробна КСС, ценово предложение в левове, с посочен ДДС.
- Оферентите, когато са местни лица, трябва да са вписани в Търговския регистър към Агенцията по вписванията, а оферентите – чуждестранни лица, следва да представят документ за правосубектност съгласно националното им законодателство. Оферентите на строително-монтажни работи, местни и чуждестранни лица, трябва да бъдат вписани в Централен професионален регистър на строителя съгласно Закона за Камарата на строителите и да могат да извършват строежи и/или отделни видове строителни и монтажни работи от съответната категория съгласно изискванията на чл. 3, ал. 2 от Закона за Камарата на строителите.
- Определянето на стойността на цената за разхода, за който се кандидатства за подпомагане се определя въз основа на критерия най-ниска предложена цена.
- В случай че разходът, за който се кандидатства не е включен в списък с референтни разходи на ДФЗ, но възлагането на поръчката на друго лице би довело до нарушаване на авторски или други права на интелектуална собственост, или на изключителни права, придобити по силата на закон или на административен акт следва да се представи оферта от лицето, притежаващо съответните права. В този случай представените документи следва да съдържат информация за наличието на такива права.
- За разходи по т. 4 от Раздел 14.3. „Допустими разходи”, извършени преди датата на подаване на проектното предложение, при подаване на проектното предложение кандидатите представят сканирано копие на всички документи от проведената по ЗОП процедура за възлагане на обществена поръчка.
- За разходите по т. 4 от Раздел 14.3. „Допустими разходи”, вкл. за разходи за предпроектни проучвания, такси, възнаграждения на архитекти, инженери и консултантски услуги, извършени след 1 януари 2014 г. и преди датата на подаване на проектното предложение, кандидатите представят фактури, придружени с платежни нареждания, ведно с банкови извлечения.

Споразумение за изпълнение на СВOMP №РД50-40/24.04.2018 г.

Сдружение „Местна инициативна група – Лом“, гр.Лом, ул.„Георги Манафски“ № 19, ет.2

тел:0971/2 90 02.e-mail: office@miglom.org , email: miglom@abv.bg

www. <http://miglom.org/>

Разходите за ДДС са допустими в случаите, когато не подлежат на възстановяване в съответствие с националното законодателство в областта на ДДС.

Б. За кандидати, които не са възложители по ЗОП:

1/ В случай че разходът, за който се кандидатства с проектното предложение е включен в списъка с референтни разходи на ДФ „Земеделие“:

- Кандидатът попълва посочения код на референтния разход в Таблицата за допустими инвестиции и дейности по образец - **Приложение №2 към Условието за кандидатстване/Документи за кандидатстване**. В този случай кандидатът представя „оферта и/или извлечение от каталог на производител/доставчик/строител и/или проучване в интернет за всяка отделна инвестиция в дълготрайни активи - с предложена цена от производителя/доставчика/строителя“.

2/ В случай че разходът, за който се кандидатства не е включен в списъка с референтни разходи на ДФ „Земеделие“, то кандидатът следва да извърши пазарно проучване за гарантиране на пазарна цена на съответния актив/ услуга/ строителство.

- Пазарното проучване включва осигуряването на най-малко три съпоставими независими индикативни оферти в оригинал.

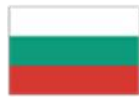
- Минималното съдържание на офертите е: наименование на оферента, адрес, ЕИК, ел.поща, тел. за контакт, срок на валидност на офертата, дата на издаване на офертата, подпис и печат на оферента, техническо предложение включващо техническа спецификация и/или подробна КСС, ценово предложение в левове, с посочен ДДС.

- Индикативните оферти се набират по изпратено запитване за индикативна оферта. Запитванията се прилагат към офертите.

- Участниците на пазара, предлагащи офертите, следва да декларират, че са информирани, че нямат предимство пред останалите участници при провеждането на процедура за избор на изпълнител съгласно Постановление № 160 на МС от 01.07.2016 г., в случай че са изпълнени условията на чл. 50, ал. 2 от Закона за управление на средствата от европейските структурни и инвестиционни фондове.

- Определянето на стойността на цената за разхода, за който се кандидатства за подпомагане се определя въз основа на критерия най-ниска предложена цена.

- Оферентите, когато са местни лица, трябва да са вписани в Търговския регистър към Агенцията за вписване, а оферентите – чуждестранни лица, следва да представят документ за правосубектност съгласно националното им законодателство.

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

- Оферентите на строително-монтажни работи, местни и чуждестранни лица, трябва да бъдат вписани в Централен професионален регистър на строителя съгласно Закона за Камарата на строителите и да могат да извършват строежи и/или отделни видове строителни и монтажни работи от съответната категория съгласно изискванията на чл. 3, ал. 2 от Закона за Камарата на строителите.

- В случай че разходът, за който се кандидатства не е включен в списък с референтни разходи на ДФ „Земеделие”, но възлагането на услугата на друго лице е невъзможно поради наличие на авторски или други права на интелектуална собственост или на изключителни права, следва да се представи оферта за извършване на услугата от лицето, притежаващо съответните права. В този случай представените документи следва да съдържат информация за наличието на такива права.

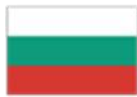
- За разходи по т. 4 от Раздел 14.3. „Допустими разходи”, вкл. за разходи за предпроектни проучвания, такси, възнаграждения на архитекти, инженери и консултантски услуги, извършени след 1 януари 2014 г. и преди датата на подаване на проектното предложение, кандидатите представят запитване за оферта до най-малко трима потенциални изпълнители, най-малко 3 независими съпоставими оферти, решение за избор на изпълнител, договор с избрания изпълнител. Кандидатът представя писмена обосновка с мотивите за избор на изпълнител в случаите, когато кандидатът не е избрал изпълнителя предложил най-ниска цена.

- За разходи по т. 4 от Раздел 14.3. „Допустими разходи”, вкл. за разходи за предпроектни проучвания, такси, възнаграждения на архитекти, инженери и консултантски услуги, извършени след 1 януари 2014 г. и преди датата на подаване на проектното предложение, при подаване на проектното предложение кандидатите представят, фактури, придружени с платежни нареждания, ведно с банкови извлечения.

Когато разходът не е включен в списъка с активи, дейности и услуги, за които са определени референтни разходи към датата на подаване на проектното предложение, обосноваването на разходите се преценява чрез представяне на най-малко три съпоставими независими оферти в оригинал, по които оферентите трябва да отговорят на изискванията по-долу. Кандидатите събират офертите чрез прилагане на принципа на пазарни консултации съгласно ЗОП, като публикуват на профила на купувача информация относно вида на инвестицията, която ще бъде заявена за финансиране, придружена от техническа спецификация с посочени минимални параметри или подробно описание на актива. В този случай кандидатите представят решение за определяне на стойността на разхода, за който кандидатстват, с включена обосновка за мотивите, обусловили избора му

Кандидатите определят подходящ срок за получаване на оферти, който не може да бъде по-кратък от 5 работни дни. Минималното съдържание на офертите е: наименование на оферента, срок на валидност на офертата, дата на издаване на офертата, подпис и печат на офертата, техническо предложение, ценово предложение в левове с посочен ДДС

Оферентите, когато са местни лица, трябва да са вписани в търговския регистър, а оферентите - чуждестранни лица, следва да представят документ за правосубектност съгласно националното им законодателство.

Оферентите на строително-монтажни работи, местни и чуждестранни лица, трябва да бъдат вписани в Централен професионален регистър на строителя съгласно Закона за Камарата на строителите и да могат да извършват строежи и/или отделни видове строителни и монтажни работи от съответната категория съгласно изискванията на чл. 3, ал. 2 от Закона за Камарата на строителите. Изискването за вписване в търговския регистър не се прилага за физически лица, предоставящи услуги по т. 4.

Специфични допустими разходи:

Разходът за ДДС е допустим по проекта, в случай че е невъзстановим, поет действително и окончателно от кандидата, и когато същият не е освободен от данък съгласно чл.3, ал.5 от Закона за данък върху добавената стойност. В този случай разходът за ДДС се включва към съответното бюджетно перо раздел "Бюджет" на Формуляра за кандидатстване и в Таблица за допустимите инвестиции.

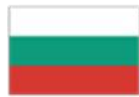
Разходите за ДДС не се заявяват в проектното предложение на кандидати - общини.

Финансирането на разходи за ДДС на общини по одобрени за подпомагане проекти по Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 –2020 се урежда ежегодно в Закона за държавния бюджет и подзаконовни нормативни актове.

Бенефициентът определя ДДС като невъзстановим, когато:

1. бенефициентът не е регистриран по ЗДДС;
2. бенефициентът е регистрирано лице по чл. 97а, чл. 99 и чл. 100, ал. 2 от ЗДДС;
3. бенефициентът е регистрирано лице по ЗДДС на основание, различно от посоченото в т. 2, и стоките и услугите, финансирани по настоящите Условия за кандидатстване са предназначени за:
  - 3.1. Извършване на освободени доставки по глава четвърта от ЗДДС, или
  - 3.2. Безвъзмездни доставки на стоки и/или услуги, или за дейности, различни от икономическата дейност на лицето (чл. 3, ал. 5, т. 1 и т. 2 от ЗДДС).

4. бенефициентът е регистрирано лице по ЗДДС и правото на приспадане на данъчен кредит за получените стоки и услуги, финансирани по настоящите Условия за кандидатстване, не е лице на основание чл. 70, ал. 1, т. 4,5 от ЗДДС.

5. бенефициентът е регистрирано лице по ЗДДС и е приложил разпоредбите на чл. 71а и чл. 71б от ЗДДС, в сила от 1 януари 2017 г.

2) Недопустими разходи:

Недопустими са следните разходи:

А) Посочените в чл.21 на Наредба 22:

- за лихви по дългове, за закупуването на (не)застроени земи на стойност над 10% от общите допустими разходи, за ДДС, освен невъзстановимия, за обикновена подмяна и поддръжка; за лихви и комисиони, печалба на лизинговата компания, разходи по лихви за рефинансиране, оперативни и застрахователни разходи по лизингов договор; за лизинг освен финансов лизинг, при който получателят на помощта става собственик на съответния актив не по-късно от датата на подаване на заявка за междинно или окончателно плащане за същия актив; за режийни разходи; за застраховки; за закупуване на оборудване втора употреба; извършени преди 1 януари 2014 г.; за принос в натура; за инвестиции в селското стопанство - закупуване на права за производство и плащане, закупуване на животни, закупуване на едногодишни растения и тяхното засаждане; за инвестиция, за която е установено, че ще оказва отрицателно въздействие върху околната среда; извършени преди подаването на проектното предложение на финансова помощ, независимо дали всички свързани плащания са извършени, с изключение на разходите за предпроектни проучвания, такси, възнаграждение на архитекти, инженери и консултантски услуги, извършени след 1 януари 2014 г.; за строително-монтажни работи и за създаване на трайни насаждения, извършени преди посещение на място от МИГ; заявени за финансиране, когато надвишават определените по реда на чл. 22, ал. 4 от Наредба 22 референтни разходи;

Б) Други разходи, недопустими по мерките от ПРСР:

- оперативни разходи, вкл. разходи за поддръжка, наеми; за банкови такси, разходи за гаранции, изплащане и рефинансиране на лихви; о изследвания за разработване на нови продукти, процеси и технологии; за сертификация по НАССР (Анализ на опасностите и контрол на критичните точки) и по други международно признати стандарти; о закупуване на нови машини и оборудване, вкл. компютърен софтуер, над пазарната им стойност; за плащания в брой; за инвестиции, за които са установени изкуствено създадени условия за получаване на помощта, с цел осъществяване на предимство в противоречие с целите на мярката;

3) Указания за попълване на бюджета:

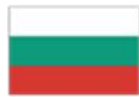
Бюджетът е част от Електронния формуляр за кандидатстване в ИСУН2020 и включва - секция 5. „Бюджет“ и секция 6. „Финансова информация - източници на финансиране“

Споразумение за изпълнение на СВОМР №РД50-40/24.04.2018 г.

Сдружение „Местна инициативна група – Лом“, гр.Лом, ул.„Георги Манаски“ № 19, ет.2

тел:0971/2 90 02.e-mail: office@miglom.org , email: miglom@abv.bg

www. <http://miglom.org/>

Бюджетът (секция 5 от Формуляра) следва да покрива всички допустими разходи за изпълнение на Проекта, а не само безвъзмездната финансова помощ. Ако по проекта е предвидено съфинансиране от страна на кандидата, то следва да се включи в описанието на бюджета.

Бюджетът се представя в лева. Стойностите се закръгляват до втория знак след десетичната запетая.

План за изпълнение/Дейности по проекта (секция 7 от Формуляра), поле „Стойност”, следва да се посочи общата стойност на разходите, необходими за изпълнението на конкретна дейност. Общият размер на планираните разходи по дейности следва да съответства на планираните в бюджета стойности. В случай на противоречие между текстовете в т. 7 План за изпълнение/ Дейности по проекта и т. 5 Бюджет включително т. 6 - Финансова информация - Източници на финансиране, които са част от Формуляра за кандидатстване, с предимство се прилагат разпоредбите на т. 5 и т.6. При невъзможност да бъде оценен даден разход, това може да окаже влияние върху оценката на проектното предложение, съгласно настоящите Условия. При попълване на бюджета,

ВАЖНО!!! Бенефициентът трябва точно да следва бюджетната рамка, като не е допустимо да се добавят нови видове разходи, различни от посочените.

Всички разходи се попълват в съответните редове с ДДС за бюджетните пера, в случаите, когато същият е невъзстановим.

Финансова информация - източници на финансиране (секция 6 от Формуляра)

в полето „Искано финансиране (Безвъзмездна финансова помощ) системата автоматично прехвърля общата сума на бюджета от секция 5. Бюджет.

Кандидатът следва да попълни следните полета от таблицата:

- Искано финансиране (Безвъзмездна финансова помощ), в т.ч. кръстосано финансиране - Ако не е предвидено кръстосано финансиране, полето не се попълва.
- Съфинансиране от бенефициента (средства от бюджетни предприятия) - в случай, че е предвиден, собствен принос в бюджета на проекта. Ако не е предвиден собствен принос, полето не се попълва.
- Съфинансиране от бенефициента/ (средства от бенефициенти, които не са бюджетни предприятия) - в случай, че е предвиден, собствен принос в бюджета на проекта. Ако не е предвиден собствен принос, полето не се попълва.

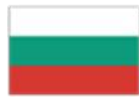
При попълване на Бюджета всеки кандидат следва да планира само преките си разходи (безвъзмездна финансова помощ и съфинансиране - ако е приложимо).

Останалите полета в секция 6. Финансова информация - източници на финансиране са неприложими по настоящата процедура и не се попълват!

ВАЖНО!

Попълването и на двете части от Формуляра за кандидатстване, отнасящи се до бюджета на проекта (секция 5. Бюджет и секция 6. Финансова информация - източници на финансиране) е задължително!

В Бюджета не се допуска наличието на разходи, които не са обосновани и обвързани с конкретна дейност от проектното предложение.

Всички разходи обхванати в бюджета на проекта, следва да кореспондират с описанието на дейностите във формуляра за кандидатстване. Дейностите следва да набелязват цели, които са конкретни, измерими, постижими, актуални и планирани със срокове. Осъществяването на тези цели се проследява чрез индикатори за изпълнение и резултат по всяка от дейностите.

15. Допустими целеви групи (ако е приложимо):

Неприложимо

16. Приложим режим на минимални/държавни помощи:

Определение на понятието „държавна помощ“ се съдържа в чл. 107, параграф 1 от Договора за функциониране на Европейския съюз (ДФЕС). „Държавна помощ“ е всяка помощ, предоставена от държава членка или чрез ресурси на държава членка, под каквато и да било форма, която нарушава или заплашва да наруши на конкуренцията, чрез поставяне в по-благоприятно положение на определени предприятия или производството на някои стоки, доколкото се засяга търговията между държавите членки на Европейския съюз. По правило предоставянето на държавни помощи е забранено, като изключенията от тази забрана са нормативно уредени.

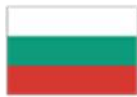
Съгласно правилата за държавни помощи, ако финансирането бъде определено като неправомерна държавна помощ, то следва да бъде възстановено от бенефициента заедно с лихва за периода на неправомерно ползване. Предоставянето на държавна помощ, която не отговаря на всички изисквания на приложимия режим по държавните помощи, представлява неправомерна държавна помощ, което от своя страна е основание за нейното възстановяване от получателя на помощта.

За да бъде финансирането класифицирано като държавна помощ, всички четири характеристики, описани в чл. 107 от ДФЕС, трябва да са налице. Те често са наричани „четирите теста“:

1. Финансирането се предоставя от държавата или чрез държавни ресурси. Средствата предоставени по мерките и подмерките по ПРСР 2014 - 2020 г., вкл. чрез Стратегиите за водено от общностите местно развитите, се считат за държавен ресурс, тъй като всяка държава-членка определя как да се изразходват. В тази връзка изследването на това условие не е необходимо за всеки конкретен случай, тъй като е предварително установено, че същото е налице.

2. Финансирането облагодетелства определени предприятия или производства на някои стоки. Общодостъпни мерки, налични при еднакви условия за всички предприятия в еднаква ситуация във всички части на държавата-членка не отговаря на този критерий.

3. Финансирането нарушава или заплашва да наруши конкуренцията. Когато не е налице икономическа дейност или в съответния сектор не е налице свободен пазар на стоки и услуги, т.е не е налице конкуренция, този критерий не е изпълнен. Същото важи при случаи на неконкурентен пазар или пазар, на който се наблюдават пазарни дефекти, които се явяват пречка пред конкуренцията.

4. Финансирането засяга търговията между държавите-членки. При условие, че всички критерии по-горе са изпълнени, но финансирането не застрашава конкуренцията на общностния пазар, правилата за държавна помощ не се прилагат. Такъв е случая на „местни дейности“ или общинска инфраструктура (с локален ефект), които може да се считат, че не засягат търговията в рамките на общността дори ако тя бъде експлоатирана с търговска цел. За целта трябва да се докаже, че дейностите са изцяло или преобладаващо предназначени за използване от местното население и липсва ефект върху пазарите и потребителите от съседните държави членки.

Предоставянето на държавна помощ, която не отговаря на всички изисквания на приложимия режим по държавните помощи, представлява неправомерно получена държавна помощ, което от своя страна е основание за нейното възстановяване от получателя на помощта.

Финансовото подпомагане по процедурата за дейности от 1-8 от настоящия раздел **няма да представлява „държавна помощ“** при следните случаи и поради изброените основания:

Мерките, които предвиждат изграждане/реконструкция/рехабилитация/обновяване на инфраструктура, която ще бъде обществено достъпна и няма да бъде експлоатирана по икономически начин и съответно няма да бъде предоставяна за управление и ползване на предприятия, **не представляват държавна помощ**. Дейностите по подмярка 4-7.2. не представляват държавна помощ, когато не застрашават да нарушат свободната конкуренция чрез поставяне в по-благоприятно положение на определени предприятия, производството или търговията на определени стоки или предоставянето на определени услуги, които засягат търговията между държавите-членки на ЕС.

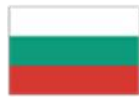
Комисията е счела, че някои мерки за публични финансираня на инфраструктура не са в състояние да засегнат търговията между държавите членки, по-специално за местна или общинска инфраструктура, дори ако тя може да бъде експлоатирана с търговска цел. Характеристика от значение при тези случаи е предимно местните региони на обслужване, както и доказателства, че е малко вероятно трансграничните инвестиции да бъдат засегнати повече от незначително от такива мерки (т. 210 от Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (2016/С 262/01, наричано по-нататък „Известие на Комисията“).

При финансиране на проект, включващ само нестопански (неикономически) дейности и изпълняван от получатели публични органи или лице регистрирано по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел или по Закона за народните читалища, когато изпълняват дейност, представляваща задача, която е част от основните функции на държавата или е свързана с тези функции по естеството си, целта си и разпоредбите, на които подлежи, не се прилагат чл. 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

Когато изброените получатели осъществяват едновременно икономическа и неикономическа дейност, те могат да се разглеждат като получатели на държавна помощ

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ
ИНВЕСТИЦИОННИ
ФОНДОВЕ

МИГ ЛОМ
МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

или минимална помощ само по отношение на икономическите им дейности, при условие че:

1. икономическата и неикономическата дейност са напълно отделени финансово-счетоводно по отношение на активите, пасивите, приходите и разходите от дейностите, и/или

2. е налице фактическо обособяване на съответните дейности чрез отделен субект (чл. 20 ал. 3 от Закон за държавните помощи).

Съгласно т. 203 от известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в чл. 107, пар. 1 от ДФЕС (2016/С 262/01), публичното финансиране на инфраструктура, която не е предназначена за търговска експлоатация, по принцип е изключено от прилагането на правилата за държавна помощ. Това се отнася например за инфраструктура, която се използва за дейности, които държавата извършва обикновено, когато упражнява своите публични правомощия или която не се използва за предлагане на стоки или услуги на определен пазар (например пътища, достъпни за публично ползване). Естеството на тези дейности не е стопанско и следователно те не попадат в приложното поле на правилата за държавна помощ, както не попада и публичното финансиране за съответната инфраструктура.

Когато подпомагането е в режим „непомощ“ общината не може да предоставя под наем сградите и обектите, за които ще бъде предоставена финансова помощ за този вид дейност или под друга форма да ги ползва по икономически начин. Следва да се има предвид, че според т. 207 от Известие на Комисията при смесено използване на инфраструктурата и в случай че същата се използва почти изключително за нестопанска дейност, нейното финансиране може да попадне изцяло извън правилата за държавни помощи. Това е допустимо при условие, че стопанското използване е само спомагателно, т.е. дейност, която е пряко свързана и необходима за експлоатацията на инфраструктурата или неразривно свързана с нейната основна нестопанска употреба и обхватът на спомагателните стопански дейности трябва да остава ограничен спрямо капацитета на инфраструктурата.

Освен това Комисията счита, че публичното финансиране, предоставено за обичайни съоръжения (например ресторанти, магазини или платен паркинг) на инфраструктурата, които се използват почти изключително за нестопанска дейност, обикновено не оказва влияние върху търговията между държавите членки, тъй като тези обичайни съоръжения е малко вероятно да привлекат клиенти от други държави членки и тяхното финансиране е малко вероятно да окаже повече от пренебрежим ефект върху трансграничните инвестиции или установяване.

Инвестициите, финансирани по процедурата, ще се проектират и изграждат, а оборудването ще се закупува от изпълнители, определени по реда на ЗОП, чрез провеждането на открити, прозрачни, достатъчно добре разгласени, недискриминационни и безусловни процедури, по отношение на които, ДФЗ осъществява предварителен и последващ контрол за законосъобразност. В останалите случаи получателите на финансова помощ е необходимо да прилагат Постановление №160/2016 г. за определяне правилата за разглеждане и оценяване на оферти и сключването на договорите в процедурата за избор с публична покана от бенефициенти на безвъзмездна финансова помощ от Европейските

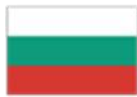
Споразумение за изпълнение на СВОМР №РД50-40/24.04.2018 г.

Сдружение „Местна инициативна група – Лом“, гр.Лом, ул.„Георги Манафски“ № 19, ет.2

тел:0971/2 90 02.e-mail: office@miglom.org , email: miglom@abv.bg

www. <http://miglom.org/>

структурни и инвестиционни фондове, които не са възложители по смисъла на ЗОП, която също е предмет на последващ контрол от финансиращия орган.

В този смисъл, на ниво изпълнители подпомагането също не може да създаде риск за конкуренцията на пазара, тъй като не води до създаване на предимство за определен изпълнител по смисъла на чл. 107, параграф 1 от Договора за функциониране на ЕС.

Предоставянето на публичен ресурс, в това число безвъзмездна финансова помощ от Мярка 4 -7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ от Стратегията за ВОМР на МИГ - ЛОМ и настоящата процедура трябва да е съобразено с правилата за държавна помощ, като се отчита принципната недопустимост на държавните помощи и възможните хипотези на съвместимост, които Договорът за ЕС, Регламентите и националното законодателство предвиждат.

Бенефициентите по настоящите Условия за кандидатстване са длъжни да спазват законодателството в областта на обществените поръчки и държавните помощи и да не допускат средствата, получени по административния договор да бъдат предоставени на трети лица в нарушение на режима на държавни помощи.

Отпусканите средства по мярка 7.2. „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ по настоящите Условия за кандидатстване могат да представляват държавна помощ в случай, че активите се ползват по икономически начин.

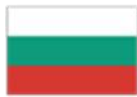
Инфраструктурата се използва по икономически начин, ако общината директно реализира приходи от обекти – части на инфраструктурата, за които има либерализиран пазар, както и в случаите, в които инфраструктурата е предоставена за управление на стопански субекти, различни от общината, включително общинско предприятие.

По-долу са разгледани случаите, в които финансирането по мярка 7.2. „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ по настоящите Условия за кандидатстване, съгласно допустимите за подпомагане дейности **ще бъдат предоставяни в режим „непомощ“ за част от подпомаганите дейности. За друга част от дейностите е допусната възможност за предоставянето на средства в режим: „непомощ“ или „помощ“.**

ЗА ДОПУСТИМИ ДЕЙНОСТИ, които не представляват държавна помощ:

Такива са дейностите, които предвиждат изграждане/реконструкция/ рехабилитация/ обновяване на инфраструктура с отворен достъп, които ще бъдат обществено достъпни и няма да бъдат експлоатирани по икономически начин и съответно няма да бъдат предоставени за управление и ползване на общински дружества. Инфраструктурата се използва по неикономически начин, когато общината не реализира приходи от управлението или ползването ѝ, или ако реализира приходи от тази инфраструктура, те са в резултат на дейност, която е неделима и спомагателна спрямо неикономическата.

Дейност 1: Строителство, реконструкция и/или рехабилитация на нови и съществуващи общински пътища, улици, тротоари, и съоръженията и принадлежностите към тях.

Общинските улици, тротоари и площите за широко обществено ползване, за чиято реконструкция и/или рехабилитация, изграждане и/или обновяване може да бъде получено подпомагане, е инфраструктура с неикономическо предназначение и ползване, което е безвъзмездно и общодостъпно. Публичното финансиране на инфраструктура, която не е предназначена за търговска експлоатация, по принцип е изключено от прилагането на правилата за държавна помощ. Естеството на тези дейности не е стопанско и следователно те не попадат в приложното поле на правилата за държавна помощ, както не попада и публичното финансиране за съответната инфраструктура (съгласно точка 203 от Известие на Комисията).

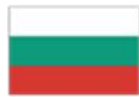
Изграждането и поддържането на публичната инфраструктура е изцяло функция на съответните общини при упражняване на правомощията им в качеството на публични органи. Общинските пътища, улици, тротоари и площите за широко обществено ползване се управляват от общините и няма стопански оператор, на който да е възложена експлоатацията им. Тези обекти не са предмет на търговска експлоатация и в този смисъл при управлението им общината не изпълнява икономическа дейност и съответно не представлява предприятие по смисъла на чл. 107 от ДФЕС.

Дейност 2: „Изграждане, реконструкция и/или рехабилитация на водоснабдителни системи и съоръжения в агломерации с под 2 000 е.ж. в селските райони“.

Съгласно практиката на ЕС, докато експлоатацията на мрежи за водоснабдяване и канализация представлява стопанска дейност, самото изграждане на всеобхватна мрежа за водоснабдяване и канализация обикновено отговаря на условията, посочени в точка 211 от Известието (когато инфраструктурата не среща пряка конкуренция от други инфраструктури от същия вид или други инфраструктури от различен вид, предлагащи услуги със значителна степен на заменяемост, или пряко с такива услуги. Липсата на пряка конкуренция между инфраструктурите е най-характерна за широкообхватните мрежови инфраструктури, които са естествени монополи, т.е. чието дублиране би било икономически нецелесъобразно) и поради това неговото финансиране обикновено не нарушава конкуренцията или не засяга търговията между държавите членки. За да е възможно цялото публично финансиране на даден проект да попадне извън приложното поле на правилата за държавни помощи, държавите членки трябва да гарантират, че финансирането, предоставено за изграждането на инфраструктура, не може да се използва за кръстосано субсидиране или за непряко субсидиране на други стопански дейности, включително за управление на инфраструктурата (точка 212 от Известие на Комисията). Собствеността на ВиК системите и съоръженията, за които може да бъде получено подпомагане по настоящата процедура, е публична общинска. Дейността по изграждането, стопанисването и управлението на ВиК системите е във връзка с изпълнение на

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ
ИНВЕСТИЦИОННИ
ФОНДОВЕ

МИГ ЛОМ
МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

публичните функции на държавата и общините, възложени им със закон (Закон за водите, ЗРВКУ).

На територията на гр. Лом, не е налице консолидиран ВиК оператор.

Дейността може да се изпълнява само при наличие на такъв на територията на община Лом ВиК отрасъла е от обществен интерес и предоставянето на услугите не облагодетелства избирателно конкретно предприятие или сектор. Възлагането на строителните дейности на ВиК инфраструктурата става чрез конкурс – обществена поръчка, осигуряващ конкуренция между изпълнителите, равен достъп на кандидатите и публичност при изразходването на финансовия ресурс. По настоящата процедура е допустимо финансиране на водоснабдителни системи и съоръжения в много малки населени места – агломерации с под 2 000 е.ж. /еквивалентни жители/, от което е видно че става въпрос за инфраструктура с ограничено местно значение, което изключва възможността да бъде повлияно неблагоприятно на конкуренцията и пазарните взаимоотношения между страните – членки (т. 210 от Известието на Комисията).

Общината като собственик на съоръженията води отделно счетоводство за стопанските си дейности, ако осъществява такива, а ВиК операторите, които управляват ВиК инфраструктурата имат нормативно определено задължение да водят отделна счетоводна отчетност за всяка дейност предмет на ценово регулиране. Следователно подпомагането не може да се използва за кръстосано субсидиране или за непряко субсидиране на други стопански дейности, включително за управлението на инфраструктурата, а само за нейното изграждане.

След извършване на инвестицията, стойността на финансовото подпомагане за нея **не следва да бъде** калкулирана от оператора на услугата в цената на предоставената услуга.

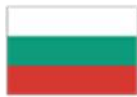
При и след изпълнение на проекта, съответствието с изискването за водене на отделна счетоводна отчетност и за недопускане на кръстосано субсидиране или непряко субсидиране на други стопански дейности ще бъде контролирано от финансиращия орган и МИГ.

Решението на национално ниво относно приложимия режим по държавни помощи за ВиК сектора, е че финансирането с публични средства на инфраструктурата в отрасъл водоснабдяване и канализация попада извън обхвата на държавните помощи, по смисъла на чл. 107, параграф 1 от ДФЕС.¹

Финансовото подпомагане по Допустима дейност 2 по настоящата процедура не представлява „държавна помощ“ по смисъла на чл. 107, параграф 1 от ДФЕС.

При попълване на секция 5 „Бюджет“ във Формуляра за кандидатстване в ИСУН 2020, кандидатите следва да въведат всеки от разходите за тези дейности в режим „Неприложимо“ (т.е. непомощ). Категорията „непомощ“ следва да бъде отразена и в колона „приложим режим на държавни помощи“ от Таблицата за допустимите инвестиции дейности (ТДИД).

¹ Със свое писмо от 04.05.2018 г. Европейската Комисия е потвърдила, че при изпълнение на съответните условия, финансирането в сектор ВиК не представлява държавна помощ.

Дейност 3: Изграждане и/или обновяване на площи, за широко обществено ползване, предназначени за трайно задоволяване на обществени потребности.

Съгласно понятието за площи за широко обществено ползване по настоящите Условия за кандидатстване ще се финансират - паркове, градини, улично озеленяване и площади. Собствеността на тези обекти е общинска публична. Обектите няма да бъдат експлоатирани по икономически начин. Инфраструктурата се използва по неикономически начин, когато общината не реализира приходи от управлението или ползването ѝ, или ако реализира приходи от тази инфраструктура, те са в резултат на дейност, която е неделима и спомагателна спрямо неикономическата. Приходите от стопанска дейност от ползването на парковете или площите в общия случай са пренебрежително малки спрямо неикономическата дейност. Съгласно разпоредбите на Съобщение на Комисията за понятието за държавна помощ съгласно чл. 107, параграф 1 от ДФЕС - публичното финансиране на инфраструктура, която не е предвидена за търговска експлоатация, се изключва от приложението на правилата за държавна помощ. Инфраструктурата, за която се предоставя безвъзмездна финансова помощ е с отворен достъп и няма да се експлоатира по икономически начин.

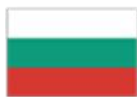
В този случай безвъзмездната финансова помощ по настоящите Условия за кандидатстване не представлява държавна помощ, тъй като общините действат в качеството си на публични органи, като собственици на парковете, градините, улично озеленяване и площади и не представляват предприятия по смисъла на чл. 107 от Договора за функциониране на ЕС. Случаите на осъществяване на спомагателна стопанска дейност не променя установената хипотеза на липса на държавна помощ, тъй като основната функция на получателя е запазена и по същество той не се явява предприятие. Освен това в този случай се прехвърля ресурс от един публичен орган към друг.

Освен това по настоящите Условия за кандидатстване се предоставя безвъзмездна финансова помощ за малка по размери инфраструктура, която е разположена в селските райони и има локален ефект предимно за местно население и не застрашава да засегне търговията между държавите-членки.

Това са дейности по изграждане на общодостъпна инфраструктура, тъй като при тях е предвидено с безвъзмездната финансова помощ да се финансира само обществена инфраструктура с отворен достъп, която няма да генерира приходи и да се експлоатира по икономически начин.

Дейност 5: Реконструкция и/или ремонт на общински сгради, в които се предоставят обществени услуги, с цел подобряване на тяхната енергийна ефективност.

По отношение на интервенциите за енергийна ефективност в общински сгради, в които се предоставят обществени услуги, подпомагането им не попада в обхвата на правилата за държавните помощи. Финансовото подпомагане ще се предоставя за сгради, които са публична собственост и се ползват от посочените органи (администрации) за обичайната им управленска/регулаторна дейност, която е с неикономически характер. В определенията на интервенцията изрично е дефинирано, че са допустими сгради, в които се предоставят „обществени услуги“.

За да бъде приложен режим „непомощ“ спрямо финансиране на публични сгради, обекти и инфраструктура, следва същите да бъдат използвани по неикономически начин, като отдаването под наем на сгради и обекти е само една от възможностите за използването им по икономически начин. Съгласно практиката на Европейската комисия и СЕС, представени в Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в чл. 107, пар. 1 от ДФЕС (2016/С 262/01), публичното финансиране на инфраструктура, която не е предназначена за търговска експлоатация, по принцип е изключено от прилагането на правилата за държавна помощ (т.203 и сл.). Видно от точка 207 от Известието, при смесено използване на инфраструктурата и в случай, че същата се използва почти изключително за нестопанска дейност, нейното финансиране може да попадне изцяло извън правилата за държавни помощи. Това е допустимо при условие, че стопанското използване е само спомагателно, а публичното финансиране, предоставено за обичайни съоръжения (например: ресторанти, магазини или платен паркинг) на инфраструктурата, които се използват почти изключително за нестопанска дейност, обикновено не оказва влияние върху търговията между държавите членки.

За спомагателна може да се счита стопанска дейност, ако тя е пряко свързана и необходима за експлоатацията на инфраструктурата или неразривно свързана с нейната основна нестопанска употреба. съгласно условието (305), посочено под черта към т. 207 от Известието на Европейската Комисия относно понятието за държавна помощ, посочено в чл. 107, параграф 1 от Договора за функциониране на Европейския съюз (Известието), използването на инфраструктурата за стопански цели може да се счита за спомагателно, когато заделеният всяка година капацитет за тази дейност не надхвърля 20 % от нейния годишен капацитет. При положение, че дейностите не останат спомагателни, вторичните стопански дейности също могат да подлежат на правилата за държавните помощи, което е друго условие от Известието – (306) към т. 207.

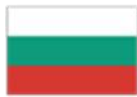
Финансовото подпомагане на дейност 5 по настоящата процедура не представлява „държавна помощ“ по смисъла на чл. 107, параграф 1 от ДФЕС.

Дейност 8: Реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на общинска образователна инфраструктура с местно значение.

Общинската образователна инфраструктура е част от общественото образование, организирано в рамките на националната образователна система. Общественото образование, организирано в рамките на националната образователна система и контролирано от държавата, може да се счита за нестопанска дейност, когато държавата, създавайки и поддържайки такава система на публично образование, която се финансира от държавния бюджет, а не от учениците или техните родители, изпълнява своята мисия по отношение на населението в социалната, културната и образователната сфера (съгласно точка 28 от Известие на Комисията).

Местните власти са отговорни за предоставянето на образователни услуги в общинските детски градини, училищата и обслужващите звена. Според чл. 36, ал.1, т.3 от Закона за народната просвета общините осигуряват и контролират средства за издръжката,

изграждането, обзавеждането и основния ремонт на училищата, детските градини и обслужващи звена. В този смисъл обслужването на общинската образователна инфраструктура е възложено на общините и не представлява икономическа дейност и те не отговарят на определението за предприятие.

Финансовото подпомагане по горесцитираните дейности няма да представлява „държавна помощ“ по смисъла на чл. 107, параграф 1 от ДФЕС.

Важно!!! Кандидатите общини не може да предоставят под наем сградите и обектите, за които ще бъде предоставена финансова помощ за този вид дейност. В противен случай общината ще изпълнява икономическа дейност и съответно ще представлява предприятие по смисъла чл. 107 от ДФЕС.

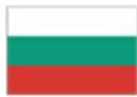
Финансовото подпомагане може да бъде предоставено в два режима: „непомощ“ и „помощ“: за следните дейности, допустими за финансиране по процедурата:

Дейност 4: Изграждане, реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на социална инфраструктура за предоставяне на услуги, които не са част от процеса на деинституционализация на деца или възрастни, включително транспортни средства

- интервенциите са върху публични общински сгради от социалната инфраструктура, която е общинска собственост;
- социалната инфраструктура е за предоставяне на услуги с неикономически характер и е с местно значение;
- социалната услуга, за която се използва социална инфраструктура, предмет на подпомагане, е финансирана от държавния или от общинския бюджет.

Съгласно законодателството в областта на държавните помощи, натрупаната практика на Съда на ЕС и ЕК, включително и методическите тълкувания и пояснения на последните, когато публичните органи на национално, регионално или местно равнище организират, възлагат или извършват услуги/дейности за задоволяване на потребностите на обществото, същите като цяло се квалифицират като услуги от общ (обществен) интерес. Ако тези услуги се реализират по неикономически начин (извънпазарно), те не са обхванати от правилата на Договора за функциониране на Европейския съюз (ДФЕС), отнасящи се до държавните помощи.

Социалното подпомагане и предоставянето на социални услуги са дейности от значителен обществен интерес и са законово регламентирани в Закона за социалните услуги (ЗСУ), Закона за закрила на детето, Закона за социалното подпомагане, Закона за хората с увреждания и др., както и актовете по тяхното прилагане. Съгласно нормативната уредба, осъществяването на политиката в областта на социалното подпомагане е възложено на държавата в лицето на МС, Министерът на труда и социалната политика и Агенцията за социално подпомагане и на общините в лицето на кмета и общинския съвет, в качеството им на публични органи на власт. Предмет на подпомагането по настоящата процедура не е предоставяне на самите социалните услуги, а единствено изграждане/обновяване на инфраструктурата, необходима за тяхното предоставяне. Социалната инфраструктура се използва за предоставяне на социални услуги с локален характер насочени към уязвими групи – застрашени от социално изключване представители на местното население, приоритетно деца или хора с увреждания и в общия случай не представлява икономическа

дейност. Икономическият интерес не би могъл да е водещ в този сектор, където движеща сила са потребностите на всички уязвими групи, които поради различни социални причини нямат възможност да заплатят реалната цена за предоставяната услуга. Намесата на държавата тук е необходима в по-голяма степен, предвид ролята на социалните услуги и тяхното важно значение за социалното включване на хората в уязвимо положение. Съгласно чл. 29 от ЗСУ общината е доставчик на социални услуги. Като доставчик на социални услуги тя не изпълнява икономическа дейност, а действа в качеството и на публичен орган, който провежда социалната политика на своята територия. Общините отговарят за планирането и предоставянето на социалните услуги, финансирани от държавния и общинския бюджет, като могат да ги осигуряват по няколко начина: 1. чрез самостоятелно организиране и изпълнение на всички дейности, свързани с прякото предоставяне на социалните услуги; 2. чрез специално създадени от общината за предоставяне на социалните услуги юридически лица; 3. чрез възлагане на предоставянето на социалните услуги на частни доставчици на социални услуги.

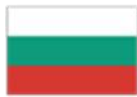
В случаите когато държавата или общината е делегирала функциите по предоставяне на социални услуги на частни субекти – доставчици на социални услуги, това не променя естеството на дейността като неикономическа, тъй като става въпрос за делегирана от държавата дейност и заплащането на тези услуги е от държавния или общинския бюджет, а не от самите доставчици или потребители. Дори когато се събират минимални такси те са в незначителен размер и не са достатъчни за да компенсират дори оперативните разходи за предоставяне на услугата. Разходите за изграждането и поддръжката на материалната инфраструктура, в която се предоставят социалните услуги не могат да бъдат покрити от таксите на потребителите им и не се включват в тях, защото няма да са в рамките на социалната поносимост. Таксите са нормативно определени: размерите на таксите за ползване на социални услуги, финансирани от държавния бюджет, се определят с тарифа, одобрена от Министерския съвет по предложение на министъра на труда и социалната политика. Размерите на таксите за ползване на предоставяните от общината социални услуги, които не се финансират от държавния бюджет, се определят от общинския съвет съгласно Закона за местните данъци и такси. Съгласно чл. 43 от ЗСУ стандартът за делегирана от държавата дейност, по който се финансира от държавния бюджет социална услуга, не може да надвишава размера на разходите за нейното предоставяне. Общините и частните доставчици на социални услуги нямат право да получават приходи от предоставянето на социални услуги, които се финансират от държавния бюджет. Възлагането на социални услуги от общините на частни доставчици става по прозрачен начин и на база конкурентен подбор на основание ясно разписана в закона процедура – чрез провеждане на конкурс (чл. 64 ЗСУ). Частният доставчик няма право да използва предоставеното финансиране за други услуги, дейности и разходи извън посочените в договора за възлагане на предоставянето на социалната услуга. Възлагането не променя характера на услугата като частна, тъй като тя продължава да бъде делегирана от държавата дейност или местна дейност.

Дейност 6: Изграждане, реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на спортна инфраструктура;

Финансирането по настоящата процедура ще представлява „непомощ“ когато:

- интервенциите са върху публични общински сгради или терени от спортната инфраструктура, които са **общинска собственост**;
- спорната инфраструктура е за услуги със **свободен обществен достъп** и с **неикономически характер**.

Инфраструктурата се използва по неикономически начин, когато общината не реализира приходи от управлението или ползването ѝ, или ако реализира приходи от тази инфраструктура, те са в резултат на дейност, която е неделима и спомагателна спрямо неикономическата. Публичното финансиране на инфраструктура, която не е предвидена за търговска експлоатация, се изключва от приложението на правилата за държавна помощ. Съгласно т. 197 от Известието на Комисията един от примерите в които Комисията е констатирала, че публичната подкрепа не е била в състояние да засегне търговията между държавите членки, е когато става въпрос за финансиране на спортни и развлекателни съоръжения, обслужващи предимно местна публика с малка вероятност да се привлекат клиенти или инвестиции от други държави членки.

На следващо място не може да бъде предоставено предимство на определено предприятие или сектор когато няма селективност в ползването на публичната инфраструктура – тя може да бъде ползвана без ограничение от всички жители и посетители на съответната община.

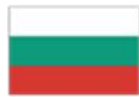
Дейност 7: Изграждане, реконструкция, ремонт, реставрация, закупуване на оборудване и/или обзавеждане на обекти, свързани с културния живот, вкл. мобилни такива, вкл. и дейности по вертикалната планировка и подобряване на прилежащите пространства.

Финансирането по настоящата процедура ще представлява „непомощ“ когато:

- интервенциите са върху обекти, свързани с културния живот, които **са общинска собственост, читалища, музеи и библиотеки, археологически обекти и др.** сходни обекти, в които се извършват дейности в областта на културата и опазването на културното наследство;
- дейностите в тези културни обекти са организирани по нетърговски начин и са от нестопанско естество;

Съгласно т. 34 – 37 от Известието някои дейности, свързани с опазването на културното, историческото и природното наследство, могат да бъдат организирани по нетърговски начин и поради това да са от нестопанско естество. Поради това тяхното публично финансиране може да не представлява държавна помощ. Комисията счита, че публичното финансиране на дейностите в областта на културата или за опазване на културното наследство, които са достъпни за обществеността безвъзмездно, преследват чисто социална и културна цел, чието естество е нестопанско. В този смисъл фактът, че от посетителите на културна институция или от участниците в културна дейност или дейност за опазване на културното или историческото наследство, в това число опазването на природата, открита за широката общественост, се изисква да плащат някаква сума, която покрива само една малка част от реалните разходи, не променя нестопанското естество на тази дейност, тъй като платената сума не може да се счита за истинско възнаграждение за предоставената услуга.

(Обратно – като дейности от стопанско естество могат да бъдат квалифицирани дейностите по опазване на културното или историческото наследство, финансирани предимно чрез такси, събирани от посетителите или от ползвателите, или чрез други търговски средства, както и дейности от които се възползват само някои предприятия,

а не широката общественост – напр. реставрация на сграда — паметник на културата, използвана от частно дружество)

Освен това много дейности по опазване на културното или историческото наследство обективно са незаменяеми (напр. съхраняването на обществени архиви, съдържащи уникални документи) и поради това изключват наличието на истински пазар. Според Комисията тези дейности също отговарят на критериите за нестопанско естество.

В случаите, когато субект извършва дейности по опазване на културното или историческото наследство, някои от които са нестопански, а други от тях са стопански дейности, публичното финансиране, което субектът получава ще попадне в приложното поле на правилата за държавните помощи само доколкото това финансиране обхваща разходи, свързани със стопанските дейности.

За тази дейност също е приложимо общото основание изключващо един от критериите за наличие на държавна помощ – локалното значение на съответните обекти, свързани с културния живот. Един от примерите, посочени в т. 197 от Известието на Комисията, когато публичната подкрепа не е била в състояние да засегне търговията между държавите-членки е при финансиране на културни прояви и субекти, извършващи стопански дейности, които обаче е малко вероятно да привлекат ползватели или посетители от сходни оферти в други държави членки

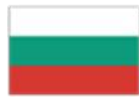
I. Определяне на финансовото подпомагане като „непомощ“.

В случай на финансово подпомагане когато:

- интервенциите са върху публични общински сгради от социалната или спортна инфраструктура, която е общинска собственост;
- интервенциите са върху обекти, свързани с културния живот, които са общинска собственост, читалища, музеи и библиотеки, архелогически обекти и др.;
- социалната инфраструктура е за предоставяне на услуги с неикономически характер;
- спорната инфраструктура е за услуги със свободен обществен достъп и с неикономически характер;
- дейностите в тези културни обекти са организирани по нетърговски начин и са от нестопанско естество;
- интервенцията има изключително локално въздействие и е предназначена за ползване само от населението в границите на населени места от общината от територията на МИГ.

Подпомагането по тези дейности в рамките на СВOMP има изключително локално въздействие и води до подобряване на условията за живот само на територията на МИГ.

Публичното подпомагане на предприятията представлява държавна помощ по смисъла на чл. 107, параграф 1 от ДФЕС, само доколкото „засяга търговията между държавите членки“. В случай на такова подпомагане, то има чисто местно въздействие и следователно не оказва въздействие върху търговията между държавите членки. В тези случаи бенефициентът доставя стоки и услуги в ограничен район на дадена държава-член и е

малко вероятно да привлече клиенти от други държави членки и мярката няма влияние върху условията на трансграничните инвестиции (съгласно точка 196 от Известие на Комисията).

В случай на финансово подпомагане само за нестопански дейности от бенефициенти лица, регистрирани по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел или по Закона за народните читалища, съгласно чл. 10, ал. 3 от Наредба № 22, чл. 107 и 108 от ДФЕС не се прилагат.

ВАЖНО: Общините не могат да отдават поднаем сградите и обектите, за които ще се предоставя безвъзмездна финансова помощ по настоящата процедура.

Финансовото подпомагане по горесцитираните дейности няма да представлява „държавна помощ“ по смисъла на чл. 107, параграф 1 от ДФЕС.

II. Определяне на финансовото подпомагане като „помощ“.

Финансовата помощ за инвестиции в социална, културна и спортна инфраструктура (дейности 4, 6 и 7), когато бенефициентът действа като „предприятие“ и извършва икономически дейности и има икономически интерес от инвестицията, ще бъде предоставяна по реда на Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023: относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта *de minimis* и ще представлява „минимална помощ“.

В този случай се поставя праг, под който се приема, че размерът на помощта не заплашва да деформира конкуренцията и следователно чл. 107, т. 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз не се прилага. Минимална е помощта, която поради своя размер не нарушава и не застрашава конкуренцията или има незначително въздействие върху нея и поради това не се счита за държавна помощ по смисъла на чл. 107, т. 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

В тези случаи ще се прилагат следните правила на Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023:

- 1) Регламент (ЕС) 2023/2831 се прилага за помощите представяни на предприятията от всички сектори с изключение на тези посочени в чл. 1, параграф 2² и определенията за тях в чл. 2, пар. 1 на Регламента³.

² ЧЛ.1 ПАРАГРАФ 2 ОТ РЕГЛАМЕНТА

Когато дадено предприятие упражнява дейност в един от секторите, посочени в параграф 1, букви а), б), в) или г), както и в един или повече от секторите, попадащи в приложното поле на настоящия регламент, или има други дейности, попадащи в приложното поле на настоящия регламент, настоящият регламент се прилага спрямо помощта, предоставяна за посочените сектори или дейности, при условие че съответната държава членка гарантира, като използва подходящи средства, като например разделяне на дейностите или разделяне на счетоводството, че дейностите в секторите, изключени от приложното поле на настоящия регламент, не се ползват от помощ *de minimis*, предоставена съгласно настоящия регламент.

³ За целите на настоящата процедура се прилагат следните определения:

а) „селскостопански продукти“ означава продуктите, изброени в приложение I към Договора, с изключение на продуктите от риболов и аквакултури, попадащи в приложното поле на Регламент (ЕС) № 2023/2831 на Европейския парламент и на Съвета(20);

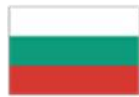
б) „първично селскостопанско производство“ означава производство на продукти на почвата и на животновъдството, изброени в приложение I към Договора, без да се извършват никакви по-нататъшни операции, с които се променя естеството на тези продукти;

Споразумение за изпълнение на СВОМР №РД50-40/24.04.2018 г.

Сдружение „Местна инициативна група – Лом“, гр.Лом, ул.“Георги Манафски“ № 19, ет.2

тел:0971/2 90 02.е-mail: office@miglom.org , email: miglom@abv.bg

www. <http://miglom.org/>

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Предоставянето на помощта не може да е обвързано с преференциалното използване на национални продукти спрямо вносни такива.

Не се предоставя безвъзмездна финансова помощ, ако финансирането представлява помощи за дейности, свързани с износ за трети държави или държави членки, по-конкретно помощи, пряко свързани с изнасяните количества, със създаването и функционирането на дистрибуторска мрежа или с други текущи разходи, свързани с износа.

- 2) Общият размер на помощта de minimis, предоставена на едно и също предприятие, не може да надхвърля левовата равностойност на 300 000 евро **предоставени през предходните три години, считано от датата на предоставяне на помощта.**

Този таван се прилага независимо от формата на помощта de minimis или от преследваната цел и без значение дали предоставената помощ се финансира изцяло или частично със средства, произхождащи от Съюза.

Когато с отпускането на нова помощ de minimis може да бъде надвишен съответния таван, определен в чл. 3, пар. 2 на Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023, никоя част от тази нова помощ не може да попада в приложното поле на същия регламент. В случай на сливания или придобивания всички предходни помощи de minimis, предоставяни на някое от сливащите се предприятия, се вземат под внимание при определяне на това дали дадена нова помощ de minimis, отпусната на новото предприятие или на придобиващото предприятие, не води до превишаване на съответния таван. Помощта de minimis, предоставена законно преди сливането или придобиването, остава правомерна.

Ако дадено предприятие се разделя на две или повече отделни предприятия, помощта de minimis, отпусната преди разделянето, се предоставя на предприятието, което се е възползвало от нея, като по принцип това е предприятието, поемащо дейностите, за които е била използвана помощта de minimis. Ако такова предоставяне не е възможно, помощта de minimis се разпределя пропорционално на базата на счетоводната стойност на собствения капитал на новите предприятия към действителната дата на разделянето.

Когато дадено предприятие извършва дейност в секторите посочени в параграф 1, букви „а“, „б“ или „в“ на чл. 1 от Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023, както и в един или повече сектори или дейности обхванати от цитирания регламент за таван се използва определения в член 3, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023, при условие че се гарантира чрез подходящи средства – чрез разделение/демаркация на дейностите или разграничаване на разходите, че дейностите в сектора посочени в параграф 1, букви а, б или в на чл. 1 от Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 не се ползват от помощи de minimis, предоставени в съответствие с Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември

в), „**преработка на селскостопански продукти**“ означава всяка една операция върху селскостопански продукт, от която се получава също селскостопански продукт, с изключение на дейностите, осъществявани на място в земеделското стопанство- по подготвяне на животински или растителен продукт за първата му продажба;

г), „**търговия със селскостопански продукт**“ означава държане или излагане на селскостопански продукт с цел продажба, предлагане за продажба, доставяне или изобицо за пускане на пазара по какъвто и да било друг начин, с изключение на първата продажба от първичния производител на прекупвач или преработвател, както и всяка една дейност по подготвяне на продукта за тази първа продажба; продажба от първичен производител на крайни потребители се счита за търговия със селскостопански продукти, ако се осъществява в самостоятелни помещения, предвидени за тази цел;

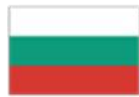
Споразумение за изпълнение на СВОМР №РД50-40/24.04.2018 г.

Сдружение „Местна инициативна група – Лом“, гр. Лом, ул. „Георги Манафски“ № 19, ет. 2

тел: 0971/2 90 02. e-mail: office@miglom.org , email: miglom@abv.bg

www. <http://miglom.org/>

2023.

В случай на промяна на нормативните изисквания в областта на минималните помощи преди сключване на административен договор за безвъзмездна финансова помощ, ще бъдат прилагани новите изисквания.

- 3) Помощта се смята за отпусната от момента на подписване на договор за предоставяне на финансова помощ, независимо от датата на реалното плащане. Всички използвани стойности са в брутно изражение, т.е. преди облагане с данъци или други такси. Когато помощта се отпуска под форма, различна от безвъзмездна помощ, размерът на помощта е брутният еквивалент на безвъзмездна помощ, съгласно чл.3 параграф.5 на Регламент (ЕС) 2023/2831
- 4) Размерът на получените минимални помощи се определя като сбор от помощта, за която се кандидатства и получената минимална помощ на територията на Република България от:
- предприятието кандидат;
  - предприятията, с които предприятието кандидат образува „едно и също предприятие“⁴ по смисъла на чл. 2, пар. 2 на Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023;
  - всички предприятия, които са се втели, слели с или са придобити от някое от предприятията, образуващи „едно и също предприятие“ с предприятието кандидат, съгласно чл. 3, пар. 8 на Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023;
  - предприятията, образуващи „едно и също предприятие“ с предприятието кандидат, които са се възползвали от помощ de minimis, получена преди разделяне или отделяне, съгласно чл. 3, пар. 9 от Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023.
- 5) Натрупването на минимални помощи, предоставени на територията на Република България в рамките на едно и също предприятие е съгласно разпоредбите на чл. 5 на Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023:
- Когато дадено предприятие попада в приложното поле на Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 помоща de minimis предоставена за него съгласно регламента може да се натрупва с помощ de minimis, предоставена съгласно Регламент (ЕС) 2023/2832 на Комисията до тавана, установен в посочения регламент. Тя може да се натрупва с помощ de minimis, предоставяна съгласно Регламент (ЕС) № 1408/2013 на

4

За целите на Регламент (ЕС) 2023/2831 „едно и също предприятие“ означава всички предприятия, които поддържат помежду си поне един вид от следните взаимоотношения:

а) дадено предприятие притежава мнозинството от гласовете на акционерите или съдружниците в друго предприятие;

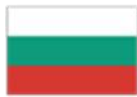
б) дадено предприятие има право да назначава или отстранява мнозинството от членовете на административния, управителния или надзорния орган на друго предприятие;

в) дадено предприятие има право да упражнява доминиращо влияние спрямо друго предприятие по силата на договор, сключен с това предприятие, или съгласно разпоредба в неговия устав или учредителен акт;

г) дадено предприятие, което е акционер или съдружник в друго предприятие, контролира самостоятелно, по силата на споразумение с останалите акционери или съдружници в това предприятие, мнозинството от правата на глас на акционерите или съдружниците в това предприятие.

Предприятия, поддържащи едно от взаимоотношенията, посочени в букви а)–г), посредством едно или няколко други предприятия, също се разглеждат като едно и също предприятие.

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Комисията(22)и Регламент (ЕС) № 717/2014 на Комисията(23), до съответния таван, определен в член 3, параграф 2 от регламента.

- Помощта de minimis не се кумулира с държавна помощ във връзка със същите допустими разходи или с държавна помощ за същата мярка за рисково финансиране, ако чрез това кумулиране може да се надвиши най-високият съответен интензитет на помощта или размер на помощта, определен за конкретните обстоятелства на всеки отделен случай с регламент за групово освобождаване или решение, приети от Комисията. Помощ de minimis, която не е предоставена за конкретни допустими разходи или не може да бъде свързана с такива, може да се кумулира с друга държавна помощ, предоставена с регламент за групово освобождаване или решение, приети от Комисията.

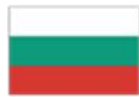
- б) При определяне на максимално допустимият размер и съответно интензитет на помощта, в конкретния случай и в конкретните обстоятелства, да се взема предвид както размера на минималната помощ, за която се кандидатства, така и общият размер на вече получена минимална помощ на територията на Република България в рамките на едно и също предприятие, независимо от това дали тази подкрепа е финансирана от местни, регионални, национални или общностни източници.
- 7) Праговете, посочени по-горе не могат да бъдат заобикаляни чрез изкуствено разделяне на проекти със сходни характеристики и бенефициенти.
- 8) За изпълнението на обстоятелствата кандидатите посочват данните за получени минимални и държавни помощи в Декларация за минимални и държавни помощи, попълнена по образец, част от Условието за кандидатстване.
- 9) Цитираните по-горе условия на регламента се проверяват на етап административно съответствие и допустимост на проектното предложение.
- 10) За спазването на обстоятелствата се извършва проверка в Информационна система "Регистър на минималните помощи", Публичния регистър на Европейската комисия, Информационната система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на ЕС в България 2007-2013 (ИСУН), Информационната система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на ЕС в България (ИСУН 2020) и Търговския регистър.
- 11) Периодът, който се проверява, във връзка с натрупването на минимални помощи, е три години, който следва да се оценява периодично, като за всяко ново предоставяне на минимална помощ се взема предвид общият размер на минималните помощи, предоставени през предходните три години преди датата на предоставяне. За целите на определянето на тавана, помощта се изразява като парични безвъзмездни средства. Всички използвани стойности са в брутно изражение, т.е. преди облагане с данъци или други такси.
- 12) Помощ изплащана на траншове, се сконтира към стойността ѝ към момента на нейното предоставяне. Лихвеният процент, който се използва за сконтиране, е сконтовият процент, приложим към момента на отпускане на помощта.
- 13) Кандидатите нямат право да подават проектни предложения по процедурата за вече реализирани дейности или такива, финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема, произлизаща от националния бюджет, бюджета на Общността или друга донорска програма.
- 14) Последствията при неспазване на т. 2 / общият размер на помощта de minimis, предоставена на едно и също предприятие е над тавана от 300 000 евро/ – са отказване на помощта, служебно намаляване на помощта или възстановяване на неправомерно получена помощ ведно с дължимите лихви.

Споразумение за изпълнение на СВОМР №РД50-40/24.04.2018 г.

Сдружение „Местна инициативна група – Лом“, гр.Лом, ул.“Георги Манафски“ № 19, ет.2

тел:0971/2 90 02.e-mail: office@miglom.org , email: miglom@abv.bg

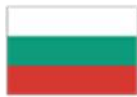
www. <http://miglom.org/>

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

- 15) Когато в хода на оценката на проекта КППП установи, че с предоставяне на БФП, за която се кандидатства по процедурата ще бъде надвишен таванът за получената минимална помощ по Регламент №2023/2831 от 13.12.2023 г. за три години, тя намалява размера на безвъзмездната помощ и съответно интензитета до максимално допустимия. Намаляването се извършва след получаване на съгласието на кандидата. Намалението се прехвърля като сума в лева към собствения принос на кандидата. В случай че допълнителна информация и съгласие от кандидата не бъдат получени помощта ще бъде отказана.
- 16) Преди сключване на договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, Държавен фонд „Земеделие“ прилага подходящи контролни механизми, които да гарантират изпълнението на всички приложими условия на Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023, включително ще извършва документална проверка на декларираните данни от одобрените кандидати в Декларацията за минимални помощи.
- 17) Държавен фонд „Земеделие“ информира министъра на финансите в срок до три дни от предоставянето на всяка помощ, попадаща в обхвата на минимална помощ, чрез въвеждане на информацията в Информационна система "Регистър на минималните помощи".
- 18) В договора за безвъзмездна финансова помощ, съгласно чл. 16 и чл. 36 от Закона за държавни помощи (обн. В ДВ 85 от 24.10.2017 г.) се съдържа информация относно вида, размера и основанието за предоставяне на отпуснатата помощ, чрез цитиране на заглавието на Регламента и номера на публикацията му в Официален вестник на Европейския съюз, всички приложими за получателя задължения, свързани със спазване на изискванията на Регламента (например изискванията на чл. 6, пар. 4 и пар. 5), правилата за прилагане на условията за нейното предоставяне и за контрол, както и механизъм за установяване на неправомерно получена помощ, съгласно чл. 37 от Закона за държавни помощи.
- 19) Възстановяването на неправомерно получена минимална помощ се извършва по реда на чл. 37 от Закона за държавните помощи. Не се разрешава предоставяне на нова минимална помощ на предприятие, което не е изпълнило решение на Европейската комисия за възстановяване на неправомерно получена държавна помощ и не е възстановило изцяло неправомерно получената държавна помощ. Възстановяването на недължимо платените и надплатените суми, както и на неправомерно получените или неправомерно усвоени средства, ще се извършва в съответствие с установения ред, съгласно действащите нормативни актове за плащане и договора за безвъзмездна финансова помощ.
- 20) Ако проектното предложение на кандидат бъде одобрено и той подпише договор за предоставяне на финансова помощ, е длъжен да съхранява документацията относно получената помощ de minimis за период от 10 години от датата, на която е отпусната помощта и да я предоставя при поискване в срок от 5 работни дни на МИГ или на Държавен фонд „Земеделие“.

За да удостоверят, че осъществяват икономическата си дейност в допустимите сектори, ЮЛНЦ, читалища следва да посочат в Декларацията за минимални и държавни помощи (Приложение 8 към Документи за попълване) кода на основната си икономическа дейност. Кодът се определя въз основа на данните за организацията за последната приключила финансова година към датата на кандидатстване за включване в дейности по проекта. За определяне на допустимостта се използва Класификация на икономическите дейности КИД-2008 - <https://www.nsi.bg/sites/default/files/files/publications/KID2008.pdf>. В процеса на

изпълнение на проекта, ДФЗ-РА ще прилага контролни механизми, с които да гарантира, че всички условия на Регламент (ЕС) № 2023/2831 са изпълнени. Администраторът на помощ – ДФЗ-РА, проверява декларираната от кандидатите информация, чрез съпоставянето ѝ с данни от официални източници, като например НАП, НСИ, Търговския регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел, Регистъра на минималните помощи, поддържан от министъра на финансите и др. При проверка на условията на Регламент (ЕС) № 2023/2831 ДФЗ-РА следва да изготви и попълва контролен лист за съответствието на отпусканата минимална помощ с изискванията на Регламента, като събира надеждна одитна следа за извършените проверки. На база стриктно проследяване на посочените условия и направените проверки би могло да възникне необходимост от изследване на приложим режим по държавните помощи.

ДФЗ-РА не носи отговорност за погрешно декларирана сума на получена минимална помощ, довела до отказ за предоставяне на БФП.

Към Условията за кандидатстване е приложен образец на декларация и указания за попълването ѝ.

След публикуване от МИГ на Условията за кандидатстване не са допустими изменения, които могат да повлияят на съответствието на процедурата с изискванията на Регламент 2023/2831 от 13 декември 2023 г..

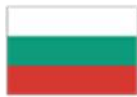
Кандидатите за финансиране на дейности 4, 6 и 7 определят вида на подпомагането, за което кандидатстват, на база условията, описани в настоящия раздел и попълват секция 5 от бюджета в ИСУН 2020 в режим „Неприложимо“, / т.е. „непомощ“/ или в режим на помощ „de minimis“, в зависимост от вида му. Съответстващия режим се отразява и в Таблицата за допустимите инвестиции и дейности. Всеки проект, включващ тези дейности, ще бъде оценяван индивидуално дали отговаря на изискванията за „помощ“ или „непомощ“.

Бенефициентите по настоящата процедура са длъжни да спазват законодателството в областта на обществените поръчки и държавните помощи и да не допуснат средствата, получени по договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, да бъдат предоставени на трети лица в нарушение на правилата за конкуренцията.

Допълнителна информация относно общите правила на приложимото право в областта на държавните помощи може да бъде открита на интернет страницата на Министерство на финансите <https://stateaid.minfin.bg/bg/page/568>.

17. Хоризонтални политики:

Не се предоставя безвъзмездна финансова помощ по настоящите Условия за кандидатстване за проектни предложения, които не са в съответствие с политиката на ЕС за насърчаване на социалното приобщаване, намаляване на бедността и икономическо развитие на селските райони, равенство между половете, недискриминация и устойчиво развитие.

По настоящата процедура следва да е налице съответствие на проектните предложения със следните принципи на хоризонталните политики на ЕС:

1. Подобряване условията на живот в селския район посредством формулирани конкретни цели на проектното предложение в контекста на общите цели и приоритети на местно ниво.
2. Равнопоставеност и недопускане на недискриминацията - насърчаване на равните възможности за всички, включително възможностите за достъп за хора с увреждания чрез интегрирането на принципа на недискриминация. Европейският съюз насърчава равнопоставеността както между мъжете и жените, така и между представителите на различните малцинствени групи и се стреми да отстрани всички дейности, водещи до неравнопоставеност. В този контекст, настоящата процедура е отворена за всички кандидати, които отговарят на изискванията, посочени в Условието за кандидатстване, независимо от техния пол, етническа принадлежност или вид увреждане.
3. Устойчиво развитие – подкрепа за проекти, които допринасят за опазване на околната среда, повишаване на ресурсната ефективност и смекчаване на последиците от изменение на климата и приспособяване към тях.

В т. 11 от Формуляра за кандидатстване кандидатите следва да се представят информация за съответствието на проектното предложение с посочените принципи. Прилагането на заложените в проекта принципи ще се проследява и на етап изпълнение на проектното предложение

18. Минимален и максимален срок за изпълнение на проекта:

1. Одобреният проект се изпълнява в срок до 12 месеца от датата на подписването на административния договор с ДФЗ-РА.
2. Крайният срок по т. 1 е не по-късно от **15 Септември 2025 г.**

19. Ред за оценяване на концепциите за проектни предложения:

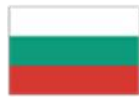
Неприложимо

20. Критерии и методика за оценка на концепциите за проектни предложения:

Неприложимо

21. Ред за оценяване на проектните предложения:

Подборът на проектни предложения, финансирани от ЕЗФРСР към стратегия за ВОМР на МИГ, се извършва по условията и реда на раздел I "Подбор на проекти към стратегия за ВОМР" от глава пета от ПМС № 161/2016 г. Редът за оценка на проектните предложения

по настоящата процедура съвпада с минималните изисквания по чл. 41, ал. 2 от ПМС № 161.. Утвърдената от Председателят на УС на МИГ ЛОМ „Процедура за подбор на проектни предложения“ е качена на сайта на МИГ ЛОМ [www.http://miglom.org](http://miglom.org)

Ред за оценка на проектите предложения:

1. УС на МИГ делегира правомощия на Комисии за подбор и оценка на проектите предложения (КППП), съгласно „Процедура за подбор на проектни предложения“, изработена от МИГ ЛОМ при спазване на реда, определен ЗПЗП, ЗУСЕФСУ , Постановление № 162 на Министерски съвет от 2016 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмите, финансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014 – 2020 г., Минималните изисквания, изготвени от Централното координационно звено и публикувани на Единния информационен портал и приложимото Европейско законодателство. За всяка сесия за подбор на проекти УС назначава отделна комисия за избор на проектите предложения. Членове на КППП към МИГ се избират измежду членовете на Общото събрание на МИГ и експертите от списъка от външни експерти, формиран в резултат на конкурсен избор, с което се осигурява обективност, публичност и прозрачност на избора.

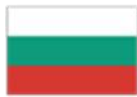
2. Оценката на проектите предложения включва два етапа:

Етап 1: Оценка на административното съответствие и допустимостта;

Етап 2: Техническа и финансова оценка.

Комисията извършва оценка на всички проектни предложения, подадени в определения срок. Получените проектни предложения се проверяват за административно съответствие и допустимост. На техническа и финансова оценка подлежат само преминалите административно съответствие и допустимост.

1) Оценка на административното съответствие и допустимост:

Оценката на административното съответствие и допустимостта се извършва по „таблица за административно съответствие и допустимост“ -Приложение № 1 към Условия за кандидатстване/Документите за информация/ от най-малко двама членове на комисията. Проверката за административно съответствие и допустимост включва проверка за съответствие с формалните изисквания към документите: срок на подаване, окомплектованост, спазване на изискуемата форма, валидност, проверка на основателността на предложените разходи и други, определени в Насоките за кандидатстване

Проверката включва :

- проверка за липса на двойно финансиране; проверка за наличие на изкуствено създадени условия; проверка за минимални помощи;
- посещение на място за заявления, включващи разходи за строително-монтажни работи и за създаване на трайни насаждения (когато е приложимо).

При установена липса, непълнота или неточност на представените документи Комисията уведомява писмено кандидата.

Кандидатът в срок не по-кратък от една седмица може да отстрани констатираните пропуски чрез представяне на изискуемите документи.

Уведомлението съдържа и информация, че неотстраняването на нередовностите в срок може да доведе до прекратяване на производството по отношение на кандидата.

Отстраняването на нередовностите не може да води до подобряване на качеството на проектното предложение.

Оценителната комисия може да извършва корекции в бюджета на проектно предложение, в случай че при оценката се установи:

- а) наличие на недопустими дейности и/или разходи;
- б) несъответствие между предвидените дейности и видовете заложи разходи;
- в) дублиране на разходи;
- г) неспазване на други условия за допустимост в настоящите условия за кандидатстване;
- д) несъответствие с правилата за държавните помощи;
- е) неоснователност на разходите.

Корекциите по т „б“ и „в“ се извършват след изискване на допълнителна пояснителна информация от кандидата.

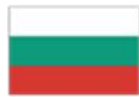
Корекциите не могат да водят до:

- а) увеличаване на размера или на интензитета на безвъзмездната финансова помощ, предвидени в подаденото проектно предложение;
- б) невъзможност за изпълнение на целите на проекта или на проектните дейности;
- в) подобряване на качеството на проектното предложение и нарушаване на принципите по чл. 29, ал. 1, т. 1 и 2 от ЗУСЕФСУ.

В случай, че кандидат е подал повече от един път едно и също проектно предложение в ИСУН, в рамките на настоящата процедура, на оценка подлежи единствено последното подадено по време проектно предложение.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ
ИНВЕСТИЦИОННИ
ФОНДОВЕ

МИГ ЛОМ
МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Заявления, които не отговарят на критериите за административното съответствие и допустимост, не се допускат до по-нататъшно оценяване.

2) Техническа и финансова оценка:

Оценката за качеството на проектното предложение /техническа и финансова оценка -ТФО/ се извършва от най-малко двама, независими един от друг оценители по „КРИТЕРИИ ЗА ТФО И МЕТОДОЛОГИЯ НА ОЦЕНКА“ - Приложение №.2 към Условия за кандидатстване/Документите за информация

Когато проектното предложение е оценено от двама членове на комисията и едната оценка е по-ниска от минимално допустимата оценка за качество по процедурата, а другата оценка - по-голяма или равна на нея, председателят на комисията възлага оценяването на трето лице - член на комисията с право на глас. Окончателната оценка е средноаритметично от оценката на третото лице и сходната с неговата по отношение на праговете от първите две оценки.

Когато при оценката се установи липса на документи и/или друга нередовност, комисията изпраща на кандидата уведомление за установените нередовности и определя разумен срок за тяхното отстраняване, който не може да бъде по-кратък от една седмица.

Уведомлението съдържа и информация, че неотстраняването на нередовностите в срок може да доведе до прекратяване на производството по отношение на кандидата. Отстраняването на нередовностите не може да води до подобряване на качеството на проектното предложение.

ВАЖНО !!! Кореспонденцията с кандидатите ще се извършва чрез профила на кандидата на посочения от него в електронен адрес в ИСУН 2020 .

Кандидатите могат да бъдат информирани допълнително за наличието на активна комуникация и чрез факс/телефон/електронна поща. За дата на получаване на уведомлението се счита датата на изпращането му в ИСУН 2020.

Всяка информация, предоставена извън официално изисканата от Оценителната комисия, няма да бъде взета под внимание. По изключение кандидатът може да предостави информация с уведомителен характер (напр. промяна в адреса за кореспонденция, правноорганизационната форма, лицето, представляващо дружеството и други подобни обстоятелства), която не води до подобряване на първоначалното проектно предложение и се предоставя писмено до МИГ - ЛОМ и КППП на хартиен носител. Изпратеният отговор на въпрос от кандидата се счита за получен от КППП с изпращането му в ИСУН.

Оценката се извършва като получените резултати за всеки проект се отразяват в индивидуални оценителни листи.

Общата оценка за всеки проект се формира като средноаритметична от оценките на членовете, извършили техническа и финансова оценка.

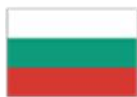
Комисията за избор на проекти класира заявленията в низходящ ред съобразно получения брой точки до размера на определения бюджет по съответната обява за прием.

Споразумение за изпълнение на СВОМР №РД50-40/24.04.2018 г.

Сдружение „Местна инициативна група –Лом“, гр.Лом, ул.“Георги Манафски“ № 19, ет.2

тел:0971/2 90 02.e-mail: office@miglom.org , email: miglom@abv.bg

www. <http://miglom.org/>

При недостиг на средства за финансиране на всички одобрени заявления КППП изготвя списък с резервни проекти в низходящ ред на получените оценки, отговарящи на условията за финансиране.

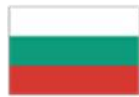
В процеса на техническа и финансова оценка председателят на комисията осигурява единен подход при прилагане на критериите за подбор, посочени в Раздел 22 „Критерии и методика за оценка на проектни предложения“.

22. Критерии и методика за оценка на проектните предложения:

	КРИТЕРИИ ЗА ИЗБОР /ОЦЕНКА	Максимален брой точки
1	Въздействие върху населението на проекта Резултатите от проекта ще достигнат до над 200 души – 10 точки Резултатите от проекта ще достигнат до 200 души – 5 точки	10
2	Проектът съдържа мерки за повишаване на енергийната ефективност	15
3	Проектът включва подобряване на инфраструктура за социална или културна дейност, или обществена дейност	10
4	Проектът предвижда допълнителни съоръжения за хора с увреждания, извън законово изискуемите съгласно вида на строежа	2
5	Проектът се реализира в населени места или територии извън общинския център	15
6	Проектът надгражда друг вече реализиран проект	6
7	Кандидатът е юридическо лице с нестопанска цел или Читалище	15
8	Проектът ще създаде работни места при изпълнение на допустимите дейности /ще бъде наемана местна работна ръка/	5
	ОБЩО	78

ВАЖНО!!!!

За да бъде предложено за финансиране едно проектно предложение, общата крайна оценка на етап техническа и финансова оценка (ТФО) трябва да е равна или по-голяма от 20 точки.

Критерии и методика за техническа и финансова оценка са описани подробно в Приложение №2 към Документи за информация „Критерии за техническа и финансова оценка“.

23. Начин на подаване на проектните предложения/концепциите за проектни предложения:

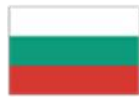
1. Кандидатстването се извършва единствено чрез електронно подадено проектно предложение/електронен формуляр с приложения в електронната платформа ИСУН2020. Интернет адресът на модула за електронно кандидатстване на ИСУН2020 е: <http://eumis2020.government.bg/>, където е налично ръководство за работа със системата.

2. Кандидатът трябва да регистрира свой профил в ИСУН. За регистрацията е необходима актуална електронна поща. След регистрацията кандидатът трябва да влезе в профила си и да намери процедурата на МИГ-ЛОМ за прием на проектни предложения по подмярка 7.2 от Стратегията за ВОМР. Активира подаване на **ново проектно предложение**, в резултат на което на екрана се зарежда формуляра за кандидатстване. Попълват се внимателно разделите на формуляра, в съответствие с приложената към процедурата „Инструкция за попълване на формуляра за кандидатстване“. В последния раздел на формуляра се прикачат всички придружаващи документи, описани в т.24 на настоящите Условия за кандидатстване. Прикачените документи представляват сканирани копия на оригинали във формат .pdf или попълнени образци в съответния формат .doc, docx, .xls или .xlsx.

При попълване на формуляра за кандидатстване е необходимо периодично да се записва/запамята въведената информация. След като са попълнени всички раздели на формуляра и изискуемите документи бъдат прикачени, кандидатът стартира електронна проверка на така създаденото проектно предложение. Системата показва наличието на грешки или липсваща информация, като дава възможност за корекции и допълване.

Изчистеният от грешки формуляр се подава чрез бутона <подай проектно предложение>. В резултат се генерира файл, който трябва да се свали на компютъра. Този файл е с разширение .isup и трябва да се подпише с електронен подпис на кандидата. Подписаният файл трябва да е от вид или схема „Detached signature“. Изходният файл е с разширение .p7s или друг подобен. Той се прикачва в системата и се подава проектното предложение.

3. Проектното предложение се подава с квалифициран електронен подпис, наричан по-нататък КЕП. В случай че кандидатът не притежава електронен подпис или процедурата по подаване на проектното предложение го затруднява, той може да се обърне към консултант, като го упълномощи да подаде проектното му предложение. Лице с право да представлява кандидата подписва единствено електронния формуляр, което удостоверява достоверността на всички приложени документи. Кандидатът подписва формуляра с валиден КЕП към датата на кандидатстване с титуляр общината-кандидат, като автор на подписа в този случай следва да е кмета на общината. Когато проектното предложение се подава от упълномощено

лице, се прилага заповед на кмета на общината и формулярът се подписва с КЕП на упълномощеното лице.

4. Документите се прилагат към формуляра за кандидатстване във формат „pdf“, „xls“ или друг формат, указан в Раздел 24 „Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване“. Основната информация за проектното предложение се прилага във формат „pdf“, подписан от кандидата и във формат „xls“. Оригиналите на документите се съхраняват от кандидата/бенефициента и се представят при поискване.

5. Документите, приложени към формуляра за кандидатстване, както и тези представени от кандидатите/бенефициентите в резултат на допълнително искане от оценителната комисия по чл. 33 от ЗУСЕФСУ трябва да бъдат представени на български език. Когато оригиналният документ е изготвен на чужд език, той трябва да бъде придружен с превод на български език, извършен от заклет преводач, а когато документът е официален по смисъла на Гражданския процесуален кодекс - да бъде легализиран или с апостил.

6. Кандидатът трябва да посочи електронен адрес, който да е асоцииран към профила му в ИСУН и не трябва да се променя в периода на кандидатстване и оценка. Кореспонденцията и уведомленията във връзка с оценката на проектното предложение се осъществяват през ИСУН чрез електронния профил на кандидата.

7. За дата на получаване на кореспонденцията и уведомленията се счита датата на изпращането им чрез ИСУН. Сроковете започват да текат за кандидатите/бенефициентите от изпращането на съответната кореспонденция и уведомление от оценителната комисия в ИСУН.

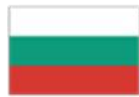
ВАЖНО: Кандидатите трябва да разполагат винаги с достъп до имейл адреса, към който е асоцииран профила в ИСУН 2020 и да проверяват за информация.

Кандидат в процедура може да иска разяснения по документите по условията за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ в срок до три седмици преди изтичането на срока за кандидатстване

Разясненията се утвърждават от Председателя на УС или от оправомощено от него лице. Разясненията се публикуват на електронната страница на МИГ и на страницата на ИСУН (<https://eumis2020.government.bg>) към документите по процедурата в 10-дневен срок от получаването им, но не по-късно от две седмици преди изтичането на срока за кандидатстване.

Публикуваните отговори на въпроси задължително се вземат под внимание от страна на МИГ, Комисията по подбор на проекти по процедурата при оценката на проектните предложения и от кандидатите по процедурата. Не се предоставят отговори на въпроси, зададени по телефона, не се изпращат индивидуални отговори на зададени от кандидатите по процедурата въпроси.

24. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване:

Към проектното предложение се прилагат следните придружаващи документи:

I. ОБЩИ ДОКУМЕНТИ

- 1. Формуляр за мониторинг по подмярка 19.2**, подписан от представляващия кандидата/кмета на общината, сканиран във формат „pdf” или „jpg“, по образец **Приложение № 1** към Условиата за кандидатстване/Документи за попълване.
- 2. Таблица за допустими инвестиции и дейности по подмярка 19.2**. Представя се във формат „xls”/„xlsx”, по образец **Приложение №2** към Условиата за кандидатстване/Документи за попълване, както и **сканирана във формат „pdf” или „jpg”**, след като е подписна от кандидата на хартиен носител.

Забележка 1: В ТДИД кандидатите, които ще прилагат процедура за избор на изпълнител по реда на Закона за обществените поръчки или процедура за избор на изпълнител с публична покана по реда на ПМС №160/2016г. след сключване на договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, не следва да посочват марка и модел на планираните за закупуване активи. В тези случаи кандидатите следва да посочат техническа спецификация с минимални технически параметри на планираните за доставка активи.

Забележка 2: Междинно плащане по проекта е допустимо само ако е заявено от кандидата в ТДИД и се отнася за обособена част от инвестицията.⁵

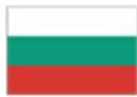
- 3. Декларация за съгласие и информираност за обработване на лични данни с подпис, сканирана във формат „pdf” или „jpg”**, по образец **Приложение № 3** и Декларация по чл. 19 и 20 от Закона за защита на личните данни по образец **Приложение №3-А** (към Документи за попълване).

Декларациите се подписват от всички лица, представляващи или управляващи кандидата. В случай на пълномощник декларацията се подписва и от него.

- 4. Декларация за липса на основания за отстраняване** по образец **Приложение № 4**, подписана лично от представляващия/представляващите кандидата, сканирана/и във формат „pdf” или „jpg”.

Декларацията по т. 4. се подписва задължително от всички лица, които са овластени да представляват КАНДИДАТА, независимо дали го представляват заедно и/или поотделно, и са вписани в Търговски регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел към Агенция по вписванията или Регистъра на Окръжен съд - за кандидати НПО, Читалища и ВиК оператор. За кандидат община - декларацията се подписва от кмета на общината. Когато кандидат е ЮЛ, декларация приложение № 4 се подписва и представя от членовете на колективния му управителен орган, а когато член на колективния управителен орган е юридическо лице, декларация се представя от неговия представител по закон и/или

⁵ *Обособена част от инвестицията е завършен етап на изпълнение на инвестицията, който е обособен и е доведен до самостоятелна степен на завършеност.*

пълномощие, както и временно изпълняващ такава, както и от лицата с правомощия за вземане на решения или контрол по отношение на кандидата - ЮЛ.

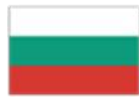
- 5. Свидетелство за съдимост, издадено не по-рано от 3 месеца преди датата на подаване на проектното предложение - на представляващия/представляващите кандидата/кмета на общината - сканирано във формат „pdf“ или „jpg“.**

Когато кандидат е ЮЛ, свидетелство за съдимост се представя и от членовете на колективния му управителен орган, а когато член на колективния управителен орган е юридическо лице свидетелство за съдимост се представя от неговия представител по закон и/или пълномощие, както и временно изпълняващ такава, както и от лицата с правомощия за вземане на решения или контрол по отношение на кандидата - ЮЛ.

- 6. Удостоверение за липса на публични задължения по смисъла на чл. 162, ал. 2, т. 1 от ДОПК и Удостоверение за липса на задължения към общината по седалището на кандидата, издадени не по-рано от 1 месец преди датата на представянето им за кандидата. Представят се сканирани във формат „pdf“ или „jpg“. (Документите са относими единствено за кандидата и са неприложими за кандидат община).**
- 7. Декларация за свързаност, по образец Приложение № 12 (към Документи за попълване).** Декларацията е приложима за кандидати, които не са публично правни организации по смисъла на & 2, т.43 от допълнителните разпоредби на Закона за обществените поръчки. Декларацията се представя попълнена от собственик, представляващ по закон или пълномощие или управител на юридическо лице, всеки от съдружниците в търговското дружество, всеки член на настоятелството на читалището или всеки член на управителния съвет на юридическо лице с нестопанска цел, в случай че не са публично-правни организации по смисъла на & 2, т.43 от допълнителните разпоредби на ЗОП). Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.
- 8. Декларация за нередности -** подписана, сканирана във формат „pdf“ или „jpg“, по образец Приложение № 5 (Документи за попълване).

Декларацията се подписва задължително от представляващия/представляващите кандидата. За кандидат - община, декларацията се подписва от кмета на общината. Когато кандидат е ЮЛ, декларации за нередности се представят и от членовете на колективния му управителен орган, а когато член на колективния управителен орган е юридическо лице, декларация се представя от неговия представител по закон и/или пълномощие, както и временно изпълняващ такава, както и от лицата с правомощия за вземане на решения или контрол по отношение на кандидата - ЮЛ.

- 9. Нотариално заверено изрично пълномощно или заповед на кмета на общината за подписване с КЕП на Формуляра за кандидатстване при подаване на проектното предложение в ИСУН 2020 (ако е приложимо).** Представя се в случай, че документите не се подават лично от кандидата. Представя се сканирано във формат „pdf“ или „jpg“.
- 10. Решение на компетентния орган на ЮЛНЦ, Читалището за кандидатстване по реда на настоящата процедура, във формат „pdf“ или „jpg“ (приложимо за кандидати - ЮЛНЦ, Читалища).**

11. Копие от учредителен акт или устав, във формат „pdf“ или „jpg“ (приложимо за кандидати - ЮЛНЦ, Читалища, в случай че същите не са налични в ТРРЮЛТЦ или друг публичен регистър).

12. Удостоверение за актуално правно състояние, издадено не по-рано от месеца, предхождащ датата на подаване на проектното предложение, във формат „pdf“ или „jpg“.

(Приложимо за кандидати - ЮЛНЦ, Читалища, в случай, че същите не са регистрирани в Търговски регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел към Агенция по вписванията.)

13. Решение на общинския съвет за кандидатстване по реда на настоящите Условия за кандидатстване (приложимо за кандидат община). Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.

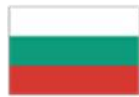
14. Декларация по чл. 3 и 4 ЗМСП и справката за обобщените параметри на предприятието, което подава декларация (по образци, утвърден от министъра на икономиката) с подпис/и, печат, във формат „pdf“ или „jpg“ (Приложение №7 към Условията за кандидатстване/Документи за попълване). Представя се от кандидати - Читалища и ЮЛНЦ, и в случай, че е приложимо.

15. Декларация за дейността на кандидата за определяне на съответния режим на държавна/минимална помощ, както и годишен финансово-счетоводен отчет, от който да е видно финансово-счетоводно (в т. ч. аналитично) обособяване на икономическата и неикономическа дейност на кандидата. Представя се с подпис и печат, във формат „pdf“ или „jpg“. Декларацията е изискуема единствено в случай че дейността за която се кандидатства попада в режим на държавна/минимална помощ, кандидатът действа като предприятие извършващо икономическа дейност. *(Неприложимо за проекти с режим на „непомощ“).*

16. Справка за дълготрайните активи или инвентарна книга към датата на подаване на проектното предложение, с разбивка по вид на актив, дата и цена на придобиване *(важи за проекти, включващи инвестиции за закупуване на оборудване и/или обзавеждане и/или транспортни средства и/или мобилни обекти).* Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.

17. Влязъл в сила административен акт, издаден по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда и/или Закона за биологичното разнообразие или писмо, издадено по реда на чл. 2, ал. 2 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (ДВ, бр. 73 от 2007 г.), с който/което се одобрява осъществяването на инвестиционното предложение, респективно се съгласува планът/програмата/проектът и/или разрешително за водовземане и/или разрешително за ползване на воден обект в случаите, предвидени в Закона за водите). Представя се във формат „pdf“ или „jpg“. *(Към датата на кандидатстване може да се представи входящ номер на искане за издаване от съответния орган).*

18. Документ за собственост на земя и/или друг вид недвижими имоти, обект на инвестицията - важи в случаите, когато проектът ще се изпълнява върху имот - собственост на кандидата *(не се изисква за обекти посочени в чл. 56, ал. 2 от Закона за общинската собственост).* Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.

- 19. Учредено право на строеж върху имота** за срок не по-малко от 6 години, считано от датата на подаване на проектното предложение, когато е учредено срочно право на строеж - в случай на кандидатстване за разходи за строително-монтажни работи, за които се изисква разрешение за строеж съгласно Закона за устройство на територията. Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.
- 20. Документ за ползване на имота** за срок не по-малко от 6 години, считано от датата на подаване на проектното предложение (*важи, в случай на кандидатстване за разходи за закупуване и/или инсталиране на оборудване и/или съоръжения и/или обновяване на сгради и/или помещения и строително-монтажни работи, за които не се изисква издаване на разрешение за строеж съгласно Закона за устройство на територията*). Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.
- 21. Заснемане на обекта/съоръжението и/или архитектурен план на сградата,** съоръжението, обекта, който ще се изгражда, ремонтира или обновява (*важи, в случай че проектът включва разходи за строително-монтажни работи и за тяхното извършване не се изисква одобрен инвестиционен проект съгласно Закона за устройство на територията*). За инвестиционни проекти, които включват обекти недвижими културни ценности и графично и фотозаснемане на обекта и съгласувателно становище, издадено от Министерството на културата. Представя се във формат „pdf“ или „jpg“. (В случаите, когато е необходимо да се издаде съгласувателно становище от Министерство на културата за него може към датата на кандидатстване да се представи входящ номер на искане за издаване на съгласувателно становище).
- 22. Одобрен инвестиционен проект,** изработен във фаза „Технически проект“ или „Работен проект“ в съответствие с изискванията на ЗУТ и Наредба № 4 от 2001 г. за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти (*важи, в случай че проектът включва разходи за строително-монтажни работи и за тяхното извършване се изисква одобрен инвестиционен проект съгласно Закона за устройство на територията.*) Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.

Когато към датата на кандидатстване инвестиционният проект не е одобрен, следва да се представи проект, ведно с входящ номер на искане за одобрение от съответния орган.

- 23. Подробни количествени сметки,** заверени от правоспособно лице (*важи, в случай че проектът включва разходи за строително-монтажни работи*). За инвестиционни проекти, които включват обекти недвижими културни ценности, за дейности по реставрация количествените сметки трябва да са заверени от лица, вписани в регистъра по чл. 165 от Закона за културното наследство. Представят се във формат „pdf“ или „jpg“, както и във формат „xls“/„xlsx“.
- 24. Влязло в сила Разрешение за строеж** (*важи в случай че проектът включва разходи за строително-монтажни работи и за тяхното извършване се изисква издаване на разрешение за строеж съгласно ЗУТ*). Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.

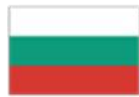
Към датата на кандидатстване може да се представи входящ номер на искане за издаване от съответния орган.

- 25. Становище на главния архитект с подробно описание на инвестиционното намерение, че строежът не се нуждае от издаване на разрешение за строеж** (*важи, в случай че проектът включва разходи за строително-монтажни работи и за тях не се изисква издаване на разрешение за строеж съгласно ЗУТ*) Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ
ИНВЕСТИЦИОННИ
ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО
ВЪЗМОЖНОСТИ

МИГ ЛОМ
МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Към датата на кандидатстване може да се представи входящ номер на искане за издаване от съответния орган.

- 26. Разрешение за поставяне**, издадено в съответствие със ЗУТ (важи, в случай че проектът включва разходи за преместваеми обекти и елементи на градското обзавеждане). Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.

Към датата на кандидатстване може да се представи входящ номер на искане за издаване от съответния орган.

- 27. Удостоверение от НИНКН за статута на обекта като недвижима културна ценност** (не се представя за дейности включващи обекти ново строителство). Представя се във формат „pdf“ или „jpg“. Към датата на кандидатстване може да се представи входящ номер на искане за издаване от съответния орган.
- 28. Съгласуване с Министерството на културата с писмено становище и заверка с печат върху графичните материали на проектната документация**, изготвена по реда на глава 23 от Наредба №4 от 2001 г. за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти (изисква се само за инвестиционни проекти, които включват обекти недвижими културни ценности). Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.

Към датата на кандидатстване може да се представи входящ номер на искане за издаване от съответния орган.

- 29. Лицензи, разрешения и/или документ, удостоверяващ регистрацията за дейностите и инвестициите по проекта**, за които се изисква лицензиране, разрешение и/или регистрация за извършване на дейността/инвестицията съгласно българското законодателство. Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.
- 30. Анализ „разходи-ползи“ (финансов анализ) - Приложение № 6 и 6А** към Условието за кандидатстване.

Представя се във формат „pdf“ или „jpg“, а таблиците от анализа се представят във формат „xls“/„xlsx“. Законният представител на кандидата задължително подписва собственоръчно всяка страница на Анализа, след което се сканира във формат „pdf“ или „jpg“ и прикачва в ИСУН 2020.

- 31. Декларация, подписана от кандидата, в която се изброяват подадени проектни предложения за дейности**, допустими за подпомагане съобразно демаркационната линия с Оперативна програма "Региони в растеж"2014 -2020, Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси 2014 - 2020" и Оперативна програма "Наука и образование за интелигентен растеж" 2014 - 2020 (само в случаите на подадени проектни предложения). Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.
- 32. Една независима оферта за всяка отделна инвестиция в дълготрайни активи/услуги**, която съдържа минимум наименование, адрес и ЕИК на оферента, срока на валидност на офертата, датата на издаване на офертата, подпис и печат на оферента, подробна техническа спецификация на активите/услугите, цена в левове или евро с посочен ДДС. Представят се във формат „pdf“ или електронно подписани с квалифициран електронен подпис (КЕП) на издателя. В случаите на инвестиции за строително-монтажни работи към офертите се прилагат и **количествено-стойностни сметки**, които се представят във формат „pdf“ и „xls“/„xlsx“. За оференти-

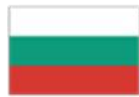
Споразумение за изпълнение на СВОМР №РД50-40/24.04.2018 г.

Сдружение „Местна инициативна група –Лом“, гр.Лом, ул.„Георги Манафски“ № 19, ет.2

тел:0971/2 90 02.e-mail: office@miglom.org , email: miglom@abv.bg

www. <http://miglom.org/>

чуждестранни лица се представя документ за правосубектност съгласно националното законодателство на оферента, във формат „pdf“ или „jpg“ (ако е приложимо).

(Представят се в случаите, когато разходът е включен в списъка с референтни цени, публикуван към настоящата процедура, като приложение към документите за информация).

33. Най-малко три съпоставими независими оферти от проведено пазарно проучване, които съдържат минимум наименование, адрес и ЕИК на оферента, срок на валидност на офертата, дата на издаване на офертата, подпис и печат на оферента, подробна техническа спецификация на активите/услугите, цена в левове или евро с посочен ДДС, ведно с направени от кандидата **запитвания за оферти** с минимално съдържание, определено в Приложение № 13. Представят се във формат „pdf“ или електронно подписани с квалифициран електронен подпис (КЕП) на издателя. В случаите на инвестиции за строително-монтажни работи към офертите се прилагат и **количествено-стойностни сметки**, във формат „pdf“ и „xls“/“xlsx”. За оференти-чуждестранни лица се представя документ за правосубектност съгласно националното законодателство на оферента, във формат „pdf“ или „jpg“ (ако е приложимо).

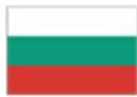
(Представят се в случаите, когато разходът **не е** включен в списък с референтни цени, публикуван към настоящата процедура.)

*Забележка: В случаите по т. 32 и т. 33, когато се представят **индикативни оферти**, оферентите следва да са декларирали, че са информирани, че нямат предимство пред останалите участници при провеждането на процедура за избор на изпълнител съгласно Закона за обществените поръчки (в случай че кандидатът е възложител по ЗОП) или че са информирани, че нямат предимство пред останалите участници при провеждането на процедура за избор на изпълнител съгласно ПМС 160 от 2016 г. (в случай че са изпълнени условията на чл. 50, ал. 2 от Закона за управление на средствата от европейските структурни и инвестиционни фондове и ще бъде проведена процедура за избор с публична покана след сключване на договор за БФП).*

34. Решение на кандидата за избор на доставчик/ изпълнител (важи в случаите, когато кандидатът не се явява възложител по Закона за обществените поръчки и не планира да провежда процедура за избор на изпълнител по реда на ПМС № 160), а когато избраната оферта не е с най-ниска цена – и писмена обосновка за мотивите, обусловили избора. Представя се във формат „pdf“.

35. Решение за определяне на стойността на разхода, за който се кандидатства, с включена обосновка за мотивите, обосновали избора (важи в случаите, когато кандидатът се явява възложител по Закона за обществените поръчки или планира да провежда процедура за избор на изпълнител по реда на ПМС № 160). Представя се във формат „pdf“.

36. Предварителни или окончателни договори за строителство/услуги/доставки – за всеки обект на инвестицията/предмет на дейността с детайлно описание на техническите характеристики, вкл. с посочени марка и модел, цена в левове или евро, количество и начин на доставка и срок за изпълнение. Представят се във формат „pdf“. В случаите на инвестиции за строително-монтажни работи към договорите се прилагат

и **КОЛИЧЕСТВЕНО-СТОЙНОСТНИ СМЕТКИ**, които се представят във формат „pdf“ (подписани от страните) и „xls”/“xlsx”.

(Представя се в случай че разходите не са включени в списъка с референтни цени и кандидатът не е възложител по чл. 5 и 6 от ЗОП или кандидатът няма да провежда публична покана по правилата на ПМС № 160/01.07.2016 г. за съответния разход след одобрение на проекта).

Забележка: КСС като част от документите по т. 32, 33 и 36 се предоставят разделени по подобекти, съответстващи на описаните в „Таблицата за допустимите инвестиции и дейности“. КСС следва да съответстват на количествените сметки (КС) в проектната документация, изготвена съгласно ЗУТ.

Забележка: Изискването за представяне на три оферти не се прилага за разходи, извършени преди подаването на проектното предложение, за които е проведена обществена поръчка и/или е сключен договор по реда на ЗОП, преди обявяване на настоящата процедура. Кандидатите, които НЕ СА провеждали процедура за избор на изпълните по реда на ЗОП, сключили са директни договори за разходи преди подаване на проектното предложение, но след обявяване на настоящата процедура, представят: запитване за оферта до най-малко трима потенциални изпълнители по приложения към настоящата процедура образец Приложение № 13 към документи за попълване, най-малко 3 независими съпоставими оферти, решение за избор на изпълнител, договор с избрания изпълнител. Кандидатът представя писмена обосновка с мотивите за избор на изпълнител в случаите, когато не е избрал изпълнителя предложил най-ниска цена.

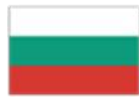
37. Договор за финансов лизинг с приложен към него погасителен план за изплащане на лизинговите вноски (прилага се в случай, че проектът включва разходи за закупуване на активи чрез финансов лизинг и закупуването на актива няма да се възлага по реда на ЗОП или ПМС 160/2016г.). Представя се във формат „pdf“.

38. Документация за възложената обществена поръчка за изпълнение на дейностите по проекта и/или сключените договори с изпълнители (прилага се в случай че проектът включва разходи, възложени преди подаване на проектното предложение от кандидат, който се явява възложител по чл. 5 и 6 от Закона за обществените поръчки). Представя се във формат „pdf“.

39. Фактури, придружени с платежни нареждания и банкови извлечения за извършени разходи преди подаване на проектното предложение (представят се в случаите на общи разходи, свързани с проекта, в т.ч. хонорари на архитекти, инженери, консултант и др., извършени след 1 януари 2014 г. и преди подаване на проектното предложение). Представят се във формат „pdf“.

40. Технологичен/технически проект ведно със схема и описание на технологичния процес, изготвен и заверен от правоспособно лице. (в случай на инвестиции, които са част от технологичен процес)

ВАЖНО! При голям брой документи или обем на файловете, документите могат да бъдат компресирани или архивирани поотделно за всяка една от точките и прикачени във формат „rar” или „zip”.

Кандидатите следва да се уверят, че всички документи са представени в изискуемата форма (всички декларации са попълнени по образец и са подписани от съответния брой лица, който се изисква съгласно Условието за кандидатстване). *Всички декларации следва да бъдат с дата след обявяване на процедурата и предхождаща или съответстваща на датата на подаване на проектното предложение.*

Когато наименованието на някой от изискуемите документи липсва в падащо меню в секция 12 от Формуляра за кандидатстване в ИСУН 2020, се избира „Документи, доказващи съответствие с критериите за подбор на проекти“. В полето „Описание“ кандидатите следва да опишат конкретния документ

II. СПЕЦИФИЧНИ ПРИДРУЖАВАЩИ ДОКУМЕНТИ.

За дейността строителство, реконструкция и/или рехабилитация на нови и съществуващи улици и тротоари и съоръженията и принадлежностите към тях:

- 41. Декларация от кмета на общината**, че под терена, в който ще се изпълнят дейностите по проекта, са изградени или реконструирани водоснабдителните и/или канализационните системи (ВиК) или не се предвижда да се изградят или реконструират ВиК системи за период седем години считано от датата на сключване на договора за предоставяне на финансовата помощ. Представя се във формат „pdf“

За дейност „Изграждане, реконструкция и/или рехабилитация на водоснабдителни системи и съоръжения в агломерации с под 2 000 е.ж. в селските райони“:

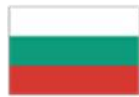
- 42. Становище на Басейнова дирекция**, че инвестициите по проекта не противоречат на плановете за управление на речните басейни. Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.
- 43. Съгласувателно писмо от съответния консолидиран ВиК оператор** - в случай на кандидати общини. Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.
- 44. Съгласие на ВиК оператора за участие във всеки етап на изпълнението на одобрения инвестиционен проект и извършване на мониторинг чрез наблюдение и оценка на изпълнението на проекта** - за кандидати общини. Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.

За дейност „Изграждане и/или обновяване на площи за широко обществено ползване, предназначени за трайно задоволяване на обществени потребности от общинско значение

- 45. Декларация от кмета на общината**, че под терена, в който ще се изпълнят дейностите по проекта, са изградени или реконструирани водоснабдителните и/или канализационните системи (ВиК) или не се предвижда да се изградят или реконструират ВиК системи за период седем години считано от датата на сключване на административния договор. Представя се във формат „pdf“ или „jpg“. *Документите се прилагат само за проекти които включат парк или градина.*

За проектите, които включват улично озеленяване и площи не са предвидени специфични документи. Документите се прилагат само за проекти които включат парк или градина.

- 46. Документ за собственост от който да е видно, че обектът притежава статут на парк или градина.** В случай, че в документа за собственост не е посочено, че обектът

притежава статут на парк или градина се представя одобрен общ или подробен устройствени планове на урбанизираните територии, от които да е видно, че имотите са със статут на парк или градина. *Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.*

- 47. План схема за разполагане на преместваеми обекти и съоръжения** (*представя се ако има такива обекти*). Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.

За дейността реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на социална инфраструктура за предоставяне на услуги, които не са част от процеса на деинституционализация на деца или възрастни, включително транспортни средства:

- 48. Обосновка за необходимостта и устойчивостта от съответната социална услуга** - подписана от кандидата/кмета на общината. *Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.*

- 49. Положително становище от Министерството на труда и социалната политика по предложение на Агенцията за социално подпомагане за необходимостта, целесъобразността и спазването на изискванията за социалните услуги, които ще се разкрият.** Представя се във формат „pdf“ или „jpg“. /Към датата на кандидатстване може да се представи входящ номер на искане за издаване от съответния орган./

- 50. Положително становище от Агенцията за социално подпомагане за бъдещо финансиране на социалните услуги като държавно делегирана дейност.** *Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.* /Към датата на кандидатстване може да се представи входящ номер на искане за издаване от съответния орган

За дейността реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на общински сгради, в които се предоставят обществени услуги, с цел подобряване на тяхната енергийна ефективност:

- 51. Обследване за енергийна ефективност** придружено от валиден сертификат за енергийни характеристики на сграда в експлоатация, изготвени по реда на чл. 48 от ЗЕЕ и Наредба № Е-РД-04-3 от 16.12.2022 г. за допустимите мерки за осъществяване на енергийни спестявания в крайното потребление, начините на доказване на постигнатите енергийни спестявания, изискванията към методите за тяхното оценяване и начините за потвърждаването им/ ДВ. бр.102 от 23 Декември 2022г./.

Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.

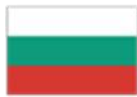
(Когато този документ не е представен при подаване на проектното предложение, КППП изпраща на кандидата уведомление за установените нередовности и определя разумен срок за тяхното отстраняване, който не е по-кратък от 1 седмица)

За дейността „Изграждане, реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на спортна инфраструктура“:

- 52. Декларация, че всяко новосъздадено работно място след изпълнение на инвестициите по проекта ще бъде запазено за период не по-малко от 5 години.** Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.

- 53. Подписани технически спецификации за съоръженията и принадлежности/оборудването и/или обзавеждането/транспортни средства/мобилни обекти, включени в проекта - представени във формат „pdf“ или „jpg“, подписани от правоспособни лица, като и във формат „xls“/„xlsx“.**

За дейността „Изграждане, реконструкция, ремонт, реставрация, закупуване на оборудване и/или обзавеждане на обекти, свързани с културния живот, включително мобилни такива, включително и дейности по вертикалната планировка и подобряване на прилежащите пространства“:

54. Декларация за държанвна и минимална помощ съгласно (Приложение № 8) към Условията за кандидатстване/Документи за попълване. Представя се във формат „pdf“ или „jpg“

За дейност „Реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на общинска образователна инфраструктура с местно значение в селските райони“, която включва основно или средно училище, или детска градина, финансирано чрез бюджета на общината:

55. Заповед на министъра на образованието и науката за откриване, преобразуване или промяна на основното общинско училище или средното общинско училище или писмо от министъра на образованието и науката, удостоверяващо статута му и финансиращия орган (Представя се в случай че обектът не фигурира в някой от регистрите по чл. 345 и 346 от ЗПУО). Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.

56. Заповед на кмета на общината и решение на общинския съвет за откриване, преобразуване или промяна на общинската детска градина или писмо от министъра на образованието и науката, удостоверяващо статута и финансиращия орган на детската градина (Представя се в случай че обектът не фигурира в някой от регистрите по чл. 345 и 346 от ЗПУО). Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.

25. Краен срок за подаване на проектните предложения:

Подаване на проектни предложения с няколко срока за кандидатстване

Първи прием:

От 20.03.2024 – до 12.05.2024, 16.30 часа

Актуализиран Втори прием

От 15.01.2025 – до 24.02.2025, 16.00 часа

Трети прием

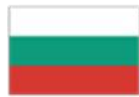
От 19.03.2025 - до 28.04.2025, 16:00 часа

Третият прием ще бъде проведен при наличие на остатъчен финансов ресурс след втори прием.

26. Адрес за подаване на проектните предложения/концепциите за проектни предложения:

Проектните предложения по настоящата процедура се подават изцяло електронен път чрез ИСУН 2020 на следния интернет адрес: <https://eumis2020.government.bg>

27. Допълнителна информация:

Допълнителна информация може да бъде получена на интернет адрес www.miglom.org

Могат да се задават въпроси и да се искат допълнителни разяснения само по електронен път на адрес office@miglom.org в срок до три седмици преди изтичането на срока за кандидатстване и на <https://eumis2020.government.bg> (секция Разяснения по процедурата).

Писмени разяснения ще бъдат дадени в срок до две седмици преди изтичането на срока за кандидатстване.

С оглед осигуряване равнопоставено третиране на кандидатите, МИГ няма да дава разяснения, които съдържат становище относно качеството на конкретно проектно предложение. Разяснения се дават по отношение на условията за кандидатстване и са задължителни за всички кандидати.

Въпросите и разясненията ще бъдат публикувани в ИСУН при документите за кандидатстване по процедурата, както и в www.miglom.org и <https://eumis2020.government.bg> (секция Разяснения по процедурата).

Цялата комуникация между кандидата и МИГ, свързана с кандидатстването и оценката на проектните предложения по процедурата, се осъществява чрез ИСУН.

28. Приложения към Условията за кандидатстване:

Документи за попълване:

Приложение 1: Формуляр за мониторинг

Приложение 2: Таблица за допустимите инвестиции по мярка 19.2

Приложение 3: Декларация по чл.19 и 20 от ЗЗЛД

Приложение 4: Декларация_липса на основания за отстраняване

Приложение 5: Декларация за нередности

Приложение 6: Анализ_разходи_ползи

Приложение 6А: Анализ_разходи_ползи таблица

Приложение 7: Декларация по чл.3 и 4_ЗМСП

Приложение 7А: Справка за обобщ. параметри на предприятието

Приложение 8: Декларация за държавна и минимална помощи

Приложение 9: Декларация_двойно_финансиране

Приложение 10: Декларация изкуствено създадени условия и функц. несамост.

Приложение 11: Декларация НСИ

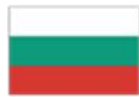
Приложение 12: Декларация свързаност

Приложение 13: Образец_на_запитване_за_оферта

Приложение 14: КСС

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ
ИНВЕСТИЦИОННИ
ФОНДОВЕ

МИГ ЛОМ
МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

ВАЖНО! Приложение 9, 10, 11 се попълват електронно в Исун.

Документи за информация:

Приложение 1: Таблица АСД

Приложение 2: Таблица ТФО

Приложение 3: Указания за попълване на формуляр

Приложение 4: Списък на съкращенията и обяснителни бележки

Приложение 5: Списък на референтни разходи от ДФЗ

Приложение 6: Насоки финансов анализ

Приложение 7: Контролен лист посещение на място

Приложение 8: Ръководство за потребителя за модул 'Е-кандидатстване'

Приложение 9: Указания за попълване на държавни помощи

Споразумение за изпълнение на СВOMP №РД50-40/24.04.2018 г.

Сдружение „Местна инициативна група –Лом“, гр.Лом, ул.“Георги Манафски“ № 19, ет.2
тел:0971/2 90 02.е-mail: office@miglom.org , email: miglom@abv.bg

www. <http://miglom.org/>